

Tvrdošovský **SPRAVODAJ**

MAGAZÍN OBCE TVRDOŠOVCE

Ročník XXI. | číslo 1. | apríl 2018 | Cena: 1,20 €

ISSN 1339-2530

Jarná pieseň

*Slnko roztopilo zimný sneh,
na vonku počuť jasot detí,
už ani gule po snehuliaku niet,
to jarná pieseň ku nám letí.*

*Vypučia prvé kvietky jari,
keď svet zaplaví jarná krása,
tu prvá kytica vo váze žiari,
tomu pocitu nič nevyrovná sa.*

JUBILANTI

- 70 Január:** Katarína Hegedúsová, Helena Szabóová (ul. Kossutha), Milena Vidová, Alžbeta Šimeková
Február: Štefan Tóth (Novozámocká cesta), Vincent Bugyik (Ovocná ul.), Helena Bugyiková (Jókaiho ul.), Mária Héderváriová, Anna Baloghová (ul. T. Vansovej)
Marec: Karol Mészáros (Novozámocká cesta), Jozef Csányi (Kinizsiho ul.), Mária Hamarová, Izabella Szpeváková, Helena Jeseničová, Eva Bujáková (Záhradnícka ul.)
- 75 Január:** Anna Grochalová, Štefan Fenyvesi, Margita Veresová, Jozef Rémeš, Helena Vanyová (Hviezdoslavova ul.)
Február: Anna Tóthová (Sládkovičova ul.), Margita Csányiová (Gorkého ul.)
Marec: František Szőgyényi, Vilma Csányiová, Jozef Kurucz (Novozámocká cesta), Julianna Vanyová (Školská ul.)
- 80 Január:** Margita Cibulková
Február: Mária Birkusová (Orechová ul.), Irena Takácsová
Marec: Magda Csomóová
- 85 Január:** František Csányi (Rákócziho ul.), Ladislav Kele, František Strečko, Mária Bédiová (Východná ul.), Štefan Gyűrösi
Február: Valéria Borbélyová (Novozámocká cesta)
- 90 Január:** Magdaléna Stískalová
- 95 Január:** Mária Ballová (Čerešňová ul.)

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ / TARDOSKEDDI HÍRMONDÓ

Vydavateľ/Kiadó: Obec Tvrdošovce – Tardoskedi község. Adresa/Cím: Obecný úrad – Községi Hivatal, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdošovce. IČO: 309338 Evidenčné číslo/Nyilvántartási szám: EV 3871/09 – Ministerstvo kultúry SR. Registrácia/Bejegyzés: 238/98 OŠaK Nové Zámky. Redakcia: Bračo Szilvia, PaedDr. Tóth Szilvia, Birkus Magda, Mgr. Győri Beáta. Foto/fotó: Mészáros Imre. A címlapon lévő tojásokat Brenkus Klára készítette. Kraslice na titulnej strane vyhotovila Kristína Várhelyiová. Grafika a tlač/Tördelés és nyomtatás: KORUND desktop, spol. s r. o., Považská 18, 940 67 Nové Zámky. Počet výtlačkov/Példányszám: 650. Časopis vychádza trikrát ročne. Megjelenés: évente háromszor. Dátum vydania: 16.3.2018. Kiadás időpontja: 2018.3.16. ISSN 1339-2530.

Redakcia si vyhradzuje právo zmien a redakčných úprav publikovaných príspevkov. Obsah publikovaných príspevkov sa nemusí stotožňovať s názormi redakcie. A szerkesztőség fenntartja a kéziratok lerövidítésének és módosításának jogát. A közölt cikkek tartalmáért a szerkesztőség nem vállalja a felelősséget.

NOVORODENCI

2017	
Paloma Lakatošová	11.12
Lucia Juhászová	14.12
Sofia Patócssová	22.12
Dávid Forró	27.12

2018	
Viktória Varga	8.1
Markus Pintér	13.1
Karolína Tóthová	29.1
Tobias Maršovský	1.2
Márk Morvai	21.2
Dávid Kamancza	27.2

OPUSTILI NÁS

2017		
Marcela Czaniaková	(1931)	27.11
Margita Makraiová	(1940)	26.12

2018		
Magdaléna Lukáčová	(1953)	1.1
Ladislav Kele	(1952)	3.1
Vincent Buják	(1947)	19.1
Ján Szőcs	(1944)	23.1
Koloman Sós	(1935)	5.2
Fridrich Szőgyényi	(1940)	5.2
Monika Oraveková	(1967)	9.2
Irena Bordáčová	(1963)	19.2
Terézia Szabóová	(1932)	28.2
Marta Szőgyényiová	(1941)	5.3

KRÁTKA ŠTATISTIKA Z ROKU 2017

V roku 2017 mala naša obec spolu 5 380 obyvateľov. Narodilo sa 48 novorodencov – 26 dievčat a 22 chlapcov - a 30 mladých párov si slúbilo vernosť. Viani nás navždy opustilo 78 spoluobčanov. V roku 2017 sa prisťahovalo do Tvrdošoviec 76 nových obyvateľov a 54 sa odsťahovalo z obce.

VÁŽENÍ ČITATELIA!

Oznamujeme vám, že Tvrdošovský spravodaj si môžete naďalej predplatiť na obecnom úrade v kanc. č. 13 alebo v obecnej knižnici za výhodnú cenu:

3 € na 1 rok.

Ďakujeme, že ste nám verní.

Spoločenskú kroniku zostavila
Eva Benkóová

OPÄŤ JE SVIATOK VEĽKEJ NOCI

Drahí Tvrdošovčania!

Je pre mňa veľkou radosťou a ctou, že môžem napísať pár myšlienok pri príležitosti tohto veľkého sviatku.

Je tu Veľká noc. To, že sa blíži, sme si mohli všimnúť aj vďaka tomu, že čokoládových Mikulášov vytlačili z obchodných regálov čokoládoví zajačikovia a vajíčka... Je to na zamyslenie.. Celé tieto sviatky by boli len o tom? Niekoľko dní voľna z roboty, malý výletík (lebo samozrejme musíme rýchlo využiť „voľno“), pár čokoládových zajačikov a vajíčok, ktoré dostaneme alebo dávame pri polievačke – ktorá je pre viacerých už iba zbytočný prežitok... Naozaj by bola Veľká noc iba o tomto?

Nie, od vyššie spomínaného má Veľká noc omnoho, ale omnoho hlbší význam. Pre veriaceho človeka sú Vianoce najkrajším, ale Veľká noc najväčším sviatkom. Avšak neexistuje Veľká noc bez pôstu. Preto si my veriaci 40-dňovým pôstom trýznime telo, aby sme aj vďaka tomu mohli dôstojnejšie osláviť hrozné ukrižovanie a slávne zmŕtvychvstanie nášho Pána Ježiša Krista. Okrem telesného pôstu sa zriekame aj hlasitých zábav a plesov (žiaľ, túto zbožnú tradíciu si nectia už ani v našej dedine). Ľudia si často mýlia pôst s diétou, čo je však mylná predstava, aj keď treba uznať, že majú niečo spoločného. Do diéty sa púšťame preto, aby sme znížili

počet našich kilogramov, ale postiť sa postíme preto, aby sme znížili počet našich hriechov a zlozvykov, aby sme ich mali rok čo rok menej. Samo osebe pôst, trýznenie tela a zrieknutie sa hlučných zábav nestačí. K tomu, aby náš pôst

borných. Po druhé: Ježiša Krista odsúdili. Nevinne. Toto bolo najnespravodlivejšie vykonanie spravodlivosti v dejinách sveta.

Po tretie: Ježiša vysmiali a kruto, barbarsky zbičovali. Nie tak, ako keď kočiš udrie

Keďže Ježiš Kristus bol naozaj Boží Syn, tretieho dňa vstal z mŕtvych. Nezobudil sa z kómy, ani z hlbokého spánku, ale naozaj vstal zo smrti. Toto dokazuje to, že zomrel preto, lebo chcel – za nás a za naše hriechy, lebo nás miloval a miluje. On je Cesta, ktorá nás vedie do Neba a je tu medzi nami aj v našom kostole zavretý v bohostánku, kde

bol úspešný, musíme k nemu pripojiť množstvo modlitieb, hojnú ľútosť nad hriechmi, časté sväté prijímanie a adoráciu pred Najsvätejšou Sviatosťou Oltárnou.

A čo sa vlastne stalo počas Veľkej noci? Zázrak. V prvom rade zradili Krista. Nie jeho nepriatelia, nie zloprajníci, ale priamo jeden z jeho najbližších, jeden z dvanástich učeníkov – Judáš. Pre neho mal náš Spasiteľ hodnotu iba 30 strie-

bičom medzi kone, ale tak, že háky na konci biča vytrhávali mäso z tela nášho Spasiteľa. Po tomto všetkom mu dali niesť kríž na horu Golgota, kde ho obnaženého ukrižovali. Nezabúdajme, že toto bol najkrutejší a najponížujúcejší spôsob popravy v období staroveku. Bok mu prepichli, jeho mŕtve telo zložili z kríža priamo do lona jeho Preblahoslavenej Bolestnej matky Panny Márie a pochovali ho.

čaká iba na nás. Preto vstúpme teda do nášho kostola, klaknime na kolena a ďakujme Ježišovi, že pre nás na kríži umrel a prosíme Ho, aby sme sa s Ním mohli raz radowať v nebeskej sláve.

Nad týmito pravdami musíme veľa rozjímať, aby sme pochopili pravú podstatu Veľkej noci.

Lebo Kristus naozaj zomrel za mňa aj za Teba.

Zsolt József Balogh

*Všetkým čitateľom
prajeme príjemné
velkonočné sviatky!*

JAR Z POHLADU STAROSTU OBCE

Aby mali čitatelia Tvrdošovského spravodaja možnosť nazrieť do každodennej práce našej obce, zozbierali sme niekoľko informácií o činnosti samosprávy. V predchádzajúcich číslach magazínu ako aj prostredníctvom iných informačných kanálov som vás už informoval o plánovaných projektoch, preto som sa rozhodol, že teraz priblížim činnosť a rozhodnutia Samosprávy obce Tvrdošovce z iného pohľadu. Aj príslovie hovorí „Nič nie je zadarmo!“, za všetko treba tvrdo pracovať.

Je jar 2018, čo znamená, že máme pred sebou posledné mesiace v tomto volebnom období. Je neuveriteľné, ale predsa je to pravda, v novembri 2018 sa uskutočnia na Slovensku voľby do samosprávy obcí a miest. Napäté politické udalosti a každodenné starosti ľudí majú dopad na náš život, na naše rozhodnutia. V uplynulých (8) 4 rokoch sa toho udialo v Tvrdošovciach veľa, počnúc zlepšením medzilidských vzťahov, pokračujúc obnovami a vytýčením nových plánov, cieľov a ich realizáciou. Za všetkým tým je však veľa práce a energie. My, ľudia sme náchylní vidieť len to, čo chceme vidieť. Sú pre nás dôležité veľkolepé, atraktívne veci, ale práca, ktorá s nimi súvisí a cesta, ktorá k nim vedie, nie je pre mnohých až taká podstatná. Ale kvalitná práca sa nedá urobiť rýchlo.

O čom vlastne hovorím? Príkladám jeden z príkladov. Trvalo dlhé roky, kým sme dosiahli rekonštrukciu termálneho kúpaliska. Našiel sa však aj poslanec obecného zastupiteľstva (OZ), ktorý o tomto úspechu pochyboval. Pri ďalšom úsilí realizácie vykurovania budovy základnej školy termálnou vodou sa našli takí, ktorí pochybovali o tejto možnosti. Ale bol aj taký poslanec OZ, ktorý hlasoval proti odkúpeniu termálneho vrtu do vlastníctva obce. Má na to právo - ale pouvažujeme nad tým! Termálny vrt existuje od roku 1978, vlastnícke vzťahy sa však vysporiadali až v decembri 2017 odkúpením vrtu do vlastníctva obce v období, keď Poľnohospodárske družstvo Tvrdošovce prechádzalo zmenou vlastníka. Nemyslím si, že by si obec mohla dovoliť nevyužiť takúto príležitosť na odkúpenie geotermálneho vrtu. To, že termálne kúpalisko a s ním aj vrt sa dostali do vlastníctva obce, môže znamenať začiatok novej kapitoly v živote Tvrdošovcov. Vzhľadom k tomu, že v zmysle platnej legislatívy je potrebné mať právoplatné povolenie na existujúce vrt, obec okamžite zahájila vybavovanie týchto povolení. Medzitým sa pracovníci Podniku verejnoprospešných služieb už pustili do úpravy terénnych prác. Na pozemku susediacom s kúpaliskom odstránili garáže, odviezli nahromadený odpad

a zeminu, získajúc tým priestor na ďalší rozvoj termálneho kúpaliska na tomto území. Medzi tohtoročné investičné plány kúpaliska patrí výmena okien a dverí na budove v areáli kúpaliska, resp. čiastočná rekonštrukcia plaveckého bazéna. Uvedené investície a vybavovanie povolení sú potrebné k tomu, aby mohla obec vytvoriť/zabezpečiť nové možnosti. Dúfam a verím, že naši obyvatelia budú vidieť potenciál a možnosti v termálnom kúpalisku, ktoré budú aj v prospech rozvoja vidieckeho turizmu. V tomto smere prosíme o pomoc aj našich obyvateľov a podnikateľov, pretože k tomu, aby sa návštevníci našej obce cítili príjemne nielen na termálnom kúpalisku, bude potrebné zabezpečiť poskytovanie ďalších služieb.

Termálne kúpalisko, jeho budúcnosť a rozvoj sú v rukách vedenia obce. Preto je veľmi dôležité, komu dáme svoj hlas či už v prípade poslanca alebo starostu. Je dôležité, aby ten, kto získa právo rozhodovať o budúcnosti obce, zastupoval a hájil požiadavky Tvrdošovčanov. Zasadnutia OZ, ktoré sa vysielajú v priamom prenose, môžu sledovať nielen Tvrdošovčania, ale aj občania v okolitých obciach. Názory ľudí sú pre mňa dôležité, preto si na zasadnutiach OZ vypočujem aj názory poslancov. Stáva sa, že občas reagujem vehementne na neopodstatnené obvinenia, ktoré môžu vzniknúť z dôvodu zlomyseľnosti a nepripravenosti niektorých poslancov. Verím, že obyvateliavidia – veď to môžu vidieť – postoj poslancov k budúcnosti našej obce. K tomu, aby mohlo obecné zastupiteľstvo rokovať, musia zamestnanci obecného úradu pripraviť všetky náležité dokumenty a materiály, ktoré sa niekedy pripravujú dlhé týždne pred zasadnutím OZ. Preto ne-

môžem súhlasiť s tým, keď je poslanec „prítomný“ na zasadnutí bez konkrétnych názorov, nápadov alebo konsenzu, pretože sa očakáva, aby mal názor. Byť poslancom OZ neznamená len účasť na zasadnutiach OZ, ale aj účasť na podujatiach or-

ganizovaných našimi družobnými obcami a mestami, spomienkových oslavách a kladení vencov, zahájení výstav a pod. Medzi dvomi zasadnutiami OZ sa toho udeje veľa v našej obci, preto považujem za neadekvátne mať „vlastný názor“ vo forme odmietnutia rozvojového návrhu bez navrhnutia inej alternatívy alebo konkrétneho protinávrhu. A takýchto prípadov bolo viac.

Napriek všetkému som hrdý na to, že môžem byť starostom našej obce. Veď nie je všetko iba biele a čierne! Som rád, keď príde poslanec s vlastným nápadom, keď ma zastavujú obyvatelia a hovoria mi vlastné pripomienky, návrhy a pozitívne hodnotia prácu, ktorú vykonávame pre obec. Pevne verím, že v budúcnosti, nech bude stáť ktokoľvek na čele obce, bude myslieť predovšetkým na našu budúcnosť!

Ing. Marián Tóth

OBCHODNÁ VEREJNÁ SÚŤAŽ NA PREDAJ NEHNUTEĽNOSTÍ

Obec Tvrdosovce, na základe Uznesenia obecného zastupiteľstva číslo 31/27022018 písm. A bod 2 vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž podľa ustanovení § 281 až § 288 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov na podávanie návrhov na uzavretie Kúpnej zmluvy za účelom prevodu vlastníckeho práva k majetku vyhlasovateľa. Predmetom obchodnej verejnej súťaže je predaj nehnuteľností v kat. území: Tvrdosovce o výmere 644 m², 644 m² a 608 m².

Všeobecná hodnota predmetu obchodnej verejnej súťaže určená Znaleckým posudkom č. 97/2017 zo dňa 19.10.2017, odhad hodnoty nehnuteľností predstavuje:

C-KN parc.č. 1072/7 (644 m²)

6 079,36 EUR

C-KN parc.č. 1072/8 (644 m²)

6 079,36 EUR

C-KN parc.č. 1072/9 (608 m²)

5 739,52 EUR

Účastníkom ponúkaná kúpna cena za jednotlivé parcely nesmie byť nižšia ako vyššie uvedené všeobecné hodnoty parciel.

Predmet súťaže sa nachádza v zastavanom území obce

Tvrdosovce na Jókaiho ulici, v rovinatom teréne v zástavbe rodinných domov obce Tvrdosovce. Pozemky sú určené na individuálne bývanie v rodinných domoch so súkromnou zeleňou s účelovo viazanou funkciou obslužné, príjazdové a zásobovacie komunikácie a izolované a vstavané objekty pre odstavovanie a garážovanie vozidiel.

Súťažný návrh môže podať iba fyzická osoba. Súťažný návrh musí byť doručený v písomnej forme, vrátane všetkých príloh, v zalepenej obálke s označením

„OVS Jókaiho ulica – neotvárat“

a v zmysle inštrukcií, ktoré nájdete na webovej stránke obce, resp. na Obecnom úrade v Tvrdosovciach. Súťažný návrh môže byť doručený osobne do podateľne Obecného úradu Tvrdosovce, a to v pracovných dňoch počas úradných hodín alebo zaslaný na adresu Obecný úrad Tvrdosovce, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdosovce – do uzávierky na predkladanie ponúk, t.j.

**do 30.4.2018,
do 14:00 hodiny.**

V prípade doručovania návrhu poštou sa za deň doručenia návrhu považuje deň doručenia poštovej zásielky vyhlasovateľovi.

Účastník súťaže môže predložiť iba jeden súťažný návrh na odkúpenie jedného staveb-

do pokladne obecného úradu alebo prevodom na účet vyhlasovateľa súťaže. Vybratému účastníkovi súťaže bude výška zábezpeky započítaná do kúpnej ceny.

Uchádzači sú povinní predložiť čestné prehlásenie o tom, že nemajú a ani nemali žiadne záväzky voči obci Tvrdosovce, resp. organizácie v jej zriaďovacej a zakladateľskej pôsobnosti. Predložené návrhy budú vyhodnotené hodnotiacou ko-

ného pozemku a predložený návrh musí byť jasný, určitý a zrozumiteľný. Účastník je povinný zložiť finančnú zábezpeku minimálne vo výške 1.000,- Eur, a to v hotovosti

misiou, ktorá sa skladá z poslancov OZ.

Bližšie informácie o obchodnej verejnej súťaži nájdete na www.tvrdosovce.sk.

Katarína Čapuchová

Separovanie má význam

V tabuľke jasne vidieť, aké je dôležité separovanie komunálneho odpadu. Čísla prezrádzajú, že kým v roku 2017 sa množstvo komunálneho odpadu znížilo, na druhej strane množstvo separo-

vaného odpadu sa zvýšilo. A to je podstata separovania. Pokračujte v tom!

Renáta Mogrovič

KOMODITA	R O K			
	2014	2015	2016	2017
Papier	66,401	80,19	72,99	85,6
Elektronika	4,21	1,806	2,155	4,31
Sklo	52,62	49,84	47,98	61,08
Plasty	18,54	20,73	25,58	41,94
Jedlé oleje	0,041		0,109	0,337
Biologicky rozložiteľný odpad	14	10	70,11	96,75
Pneumatiky	0,16	17,96	16,2	0
Biologicky rozložiteľný kuch. odpad	0,543	0,662	0,646	0,661
Kovy	1,3	0	0	0,797
Textil	8,481	3,869	14,265	18,381
Batérie prenosné	0	0	0,012	0
VKM - tetrapak				0,664
Objemný odpad	27,28	35	60,94	170,1
Spolu separovaná komodita	193,576	220,057	310,987	480,62
Zmesový komunálny odpad	1381,058	1173,17	1188,23	1124,98
odpad z čistenia ulíc	144,509	94,6	110	80,26
odpad z trhovísk	42,655	39,5	47,52	9,36
SPOLU:	1568,222	1307,27	1345,75	1214,6

Workshop s Gabrielom Csicsaim

Na jar 2018 nadobúda účinnosť novela zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov. Keďže pri praktickom použití sa objavili mnohé otázky a nejasnosti, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR sa rozhodlo organizovať workshopy a praktickú interpretáciu na túto tému vo viacerých mestách a obciach. V Tvrdošovciach sa workshop uskutočnil 30.1.2018 v Obecnom dome. O novelizácii prednášal Gabriel Csicsai, štátny tajomník MPaRV SR, ktorý ochotne odpovedal na otázky našich občanov, ktorí sa dostavili v hojnom počte. Na stretnutí pán štátny tajomník uviedol, že zámerom zákonodarcu bolo vo väčšej miere chrániť poľnohospodárov, ktorým boli v minulosti pridelené poľnohospodárske pozemky do náhradného užívania. Legislatíva obsahuje 2 dôležité časti: § 12a a § 12b.

§ 12b sa vzťahuje na užívateľov náhradných pozemkov, ktorí vlastní právoplatné rozhodnutie o pridelení náhradných pozemkov a fyzická osoba, ktorá im pozemky prideliť,

zoznam náhradných pozemkov so všetkými potrebnými údajmi na základe listu vlastníctva. Okrem toho bolo treba priložiť aj čestné prehlásenie o neuzavretí nájomnej zmluvy

neprišla o život, nepredala náhradné pozemky, resp. poľnohospodársky podnik (firma), ktorý im vyčlenil pozemky do náhradného užívania, pôsobí do dnešného dňa. Každý, kto má hore uvedené rozhodnutie, musel najneskôr do 28.2.2018 podať na príslušný okresný úrad návrh na začatie konania o vydaní rozhodnutia o vzniku podnájomného vzťahu k doterajšiemu náhradnému pozemku. Prílohou návrhu bol

na náhradné pozemky.

Podľa § 12a sa môžu vyčleniť náhradné pozemky v prípade, ak poľnohospodár z nejakého dôvodu do 28.2.2018 nepodal návrh na začatie konania o vydaní rozhodnutia o vzniku podnájomného vzťahu k doterajšiemu náhradnému pozemku, resp. sa stal vlastníkom nového náhradného pozemku (kúpil, zdedil a pod.). V tomto prípade treba písomne vyzvať poľnohospodársky podnik (firmu)

na uzatvorenie podnájomnej zmluvy o užívaní náhradných pozemkov. V zmysle zákona firma musí podpísať túto podnájomnú zmluvu. Ak sa podarí dohodnúť s firmou, stačí podať na príslušný okresný úrad podpísanú podnájomnú zmluvu na zaevidovanie. Pokiaľ nedôjde k dohode s firmou, treba počkať 2-mesačnú lehotu a následne zaslať na okresný úrad výzvu na uzatvorenie podnájomnej zmluvy (doručenú predtým firme), ďalej všetky zmluvy o nájme pozemkov spolu s listmi vlastníctva a požiadať okresný úrad, aby z úradnej moci prihladal na povinnosť podpísania podnájomnej zmluvy zo strany poľnohospodárskeho podniku. „Potom môže každý užívať svoj náhradný pozemok tak ako doteraz. Tieto 2 možnosti sú podstatou celého zákona.“ S týmito slovami ukončil svoju prednášku pán štátny tajomník a dodal, že v prípade problémov sa môžu tvrdošovskí poľnohospodári kludne obrátiť na jeho kanceláriu a požiadať ho o pomoc.

S.B.

Do pozornosti predajcom počas hodových slávností

Obecný úrad Tvrdošovce oznamuje predajcom, ktorí by chceli predávať, resp. poskytovať služby na jarmoku na Dolnej ulici počas XX. osláv Dní sv. Štefana v období od 24-27.08.2018, že o vydanie povolenia na predaj a poskytovanie služieb musia požiadať na Obecnom úrade vopred a písomne.

Vyplnenú žiadosť s požadovanými prílohami je potrebné doručiť do podateľne Obecného úradu najneskôr do **10.08.2018** (vrátane). Žiadosť o vydanie povolenia s prílohami na predaj sa doručuje:

a) poštou na adresu: Obecný úrad, Novozámocká cesta č.56, 941 10 Tvrdošovce

b) osobne do podateľne Obecného úradu, ktorá sa nachádza v kanc.č.4 na prízemí

c) e-mailom na: brat@tvrdosovce.sk

Na prihlášky doručené po tomto termíne sa nebude prihladať a nebude k nim vydané

Povolenie na predaj počas XX. osláv Dní sv. Štefana 2018.

Žiadosti o vydanie Povolenia na predaj výrobkov a po-

Foto: František Tóth

skytovanie služieb sa budú posudzovať v poradí, v akom budú doručené do podateľne Obecného úradu Tvrdošovce, pričom každej žiadosti bude priradené poradové číslo, ktoré bude zároveň určovať predajné miesto pre žiadateľa (pri zohľadnení počtu požadovaných predajných miest).

Trhový poplatok je potrebné uhradiť najneskôr do **20.08.2018** v hotovosti do pokladne Obecného úradu (v kanc. č.1 na prízemí) alebo bezhotovostne na účet Obecného úradu. (Presné údaje nájdete na www.tvrdosovce.sk)

Kontrolu nad dodržiavaním poriadku, ako aj kontrolu predajných miest počas XX. osláv Dní sv. Štefana bude vykonávať Obecná polícia Tvrdošovce a poverení zamestnanci Obecného úradu.

Každého predajcu srdečne očakávame.

Blížšie informácie:
www.tvrdosovce.sk

OBEC TVRDOŠOVCE PODPORUJE OBČIANSKE ORGANIZÁCIE A FONDY

Obecné zastupiteľstvo v Tvrdošovciach už dlhé roky finančne podporuje kultúrno-spoločenské organizácie obce, fondy pri ZŠ a MŠ a Športový klub v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia č. 12/2011 na poskytovanie dotácií z rozpočtu obce na podporu všeobecne prospešných služieb alebo verejnoprospešných účelov na území obce Tvrdošovce. O dotáciu požiadať jednotlivé organizácie písomne vo forme žiadosti. Žiadosti prejedná komisia školstva, kultúry, športu a spoločenských podujatí, finančná komisia a obecné zastupiteľstvo, ktoré napokon schváli výšku dotácie. Vyúčtovanie poskytnutej dotácie musia organizácie odovzdať do konca novembra kalendárneho roku. Podmienkou na poskytnutie dotácie je, že organizácie musia okrem samotnej dotácie predložiť aj spolufinancovanie činnosti sumou min. 30 % z objemu schválenej dotácie. V prípade Športového klubu je to 10 %.

Najväčšiu finančnú čiastku obdržal **Športový klub Tvrdošovce**, celkom 40.000 €. Z toho 39.100 € sa použilo na činnosť a chod samotného športového klubu a futbalových mužstiev, vrátane „B“ mužstva. Išlo o výdavky a odmeny pre hráčov a trénerov, poplatky pre ObFZ Nové Zámky a pod. So zvyšnými 900 € hospodáril stolnotenisový oddiel.

Miestnej organizácii **CSEMA-DOK-u** bola schválená dotácia vo výške 1 500 €. Z finančných prostriedkov boli hradené prenájom veľkej sály obecného domu na batôžkový ples, účasť vo folklórnom tábore a cestovné náklady, nakoľko folklórne skupiny sa zúčastnili aj v roku 2017 na viacerých kultúrnych podujatiach, kde úspešne reprezentovali našu obec.

Klubu dôchodcov poskytla obec dotáciu vo výške 1 000 €. Finančné sa použili na organizovanie slávnosti a na nákup darčiek ku Dňu matiek, na prenájom veľkej sály obecného domu

počas fašiangového čajového posedenia, na cestovné náklady do Tatabánya-Bánhidy, resp. do Veľkých Ludeníc, kde sa konalo V. stretnutie spevokolov Rozmarín. Zvyšok financií bol použitý na nákup doplnkov a materiálu na činnosť klubu dôchodcov a spevokolu Rozmarín.

Spolok tvrdošovských železničiarov „Zástava“ sa mohol tešiť z financií vo výške 880 €. Sumu použili na usporiadanie výborovej schôdze a výročnej členskej schôdze, železničiaru zábavu, na návštevu a obdarovanie ťažko chorých členov spolku.

Výška dotácie pre **Miestny spolok Slovenského Červeného kríža** bola 1 500 €, ktorú používa spolok každý rok na usporiadanie tanečnej zábavy pre dobrovoľných darcov krvi a na odmeňovanie viacnásobných darcov krvi Jánskeho plaketa. Vlni si prevzalo spomínané ocenenie 17 tvrdošovských bezpríspevkových dobrovoľných darcov krvi.

Občianskemu združeniu Lucerna boli poukázané finančné vo výške 1 000 €, ktorú použilo združenie na organizovanie futbalového turnaja Móder Cup 2017.

Pre **Poľovnícke združenie** bola schválená dotácia 700 €, z ktorej sa zakúpila elektrická kosačka, značky a povolenky na zver, krmivo pre poľovníčkov, spotrebný materiál. Zvyšok financií sa použil na účasť členov združenia na svätostefanských oslavách, resp. na podujatí ZŠ J. A. Komenského z príležitosti Dňa detí.

60. skautský zbor Sándora Sika hospodáril s dotáciou vo výške 1 250 €. Vďaka tomu sa mohli skauti zúčastniť na táboroch a ďalších skautských stretnutiach, resp. mohli nakúpiť materiál a pomôcky na usporiadanie spomínaných stretnutí ako aj na činnosť skautského zboru.

ZO Zväzu postihnutých s civilizačnými chorobami a telesne postihnutých požiadala o dotáciu vo výške 400 €, ktorá

jej bola v plnej hodnote pridelaná. Peňažnú sumu použili na usporiadanie výročnej členskej schôdze a na obdarovanie jubilantov a chorých členov zväzu.

Občianske združenie **SPORT FRIENDS TVRDOŠOVCE 2013** dostalo od obce dotáciu vo výške 1 100 €, ktorú použilo na nákup športovej výstroje, ocenení, trofejí, materiálu a občerstvenie na športové udalosti.

Fondu pre rozvoj športovej zdatnosti a zdravia žiakov Ďatelinka pri ZŠ J. A. Komenského v Tvrdošovciach bolo poskytnutých 300 €. Dotácia sa použila na nákup materiálu ku Dňu matiek, nádob na triedený odpad a vak z PVC na uskladnenie športových potrieb. Vďaka dotácii boli zakúpené vecné odmeny žiakom oceneným Cenou najúspešnejšieho žiaka a najúspešnejšieho športovec školy.

Rozvojový fond pre maďarské deti pri ZŠ K. Szemerényiho sa tešil z finančných prostriedkov tiež vo výške 300 €, ktoré použili na úhradu cestovných nákladov študijného výletu do Topoľčianok a Komárna.

Fond „Szent István Óvoda Tardoskedd“, n.f., pri MŠ sv. Štefana použil dotáciu vo výške 300 € na nákup DVD mikrosystému a fotoaparátu.

Obecné zastupiteľstvo schválilo hore uvedeným organizáciám finančnú dotáciu aj na rok 2018 v takej výške ako v predchádzajúcom roku. Pevne veríme, že tieto prostriedky budú v prospech našich organizácií i ich ďalšej činnosti.

Bc. Lívia Borbélyová

ZA KRAJŠIE TVRDOŠOVCE

21. 04. 2018., 8⁰⁰

Vážení obyvatelia, mládež, priatelia prírody!

Samospráva obce Tvrdošovce usporiada už siedmykrát brigádu s názvom „Za krajšie Tvrdošovce“, ktoré sa uskutoční dňa 21.4.2018, v sobotu od 8:00 hod. s miestom zrazu pred Požiarnou zbrojnicou na ulici Kukučínova.

Cieľom brigády je:

- očistenie našej obce od ilegálnych skládok odpadov,
- zozbieranie drobných smetí a odpadkov,
- zozbieranie starého listia, vystrihávanie krov a konárov,
- výsadba rastlín na verejné priestranstvá obce.

Po raňajšom zraze budú vytvorené skupiny, ktoré so svojím koordinátorom dostanú na starosť vybranú lokalitu. Pokiaľ máte možnosť, prineste si so sebou lopatu, hrablo, a pod.

Občerstvenie bude zabezpečené.
Bližšie informácie na tel. čísle 035/ 6492 413.

Každého srdečne očakávame!

Samospráva obce Tvrdošovce

Z ČINNOSTI DOBROVOĽNÝCH HASIČOV OBCE

Čas plynie rýchlo a ani sme sa poriadne nenazdali, už sme chystali spolu s príslušníkmi obecnej polície ohňostroj na Námestí sv. Štefana, aby sme spolu s Vami mohli osláviť príchod nového roka 2018.

Ale aký sme mali rok 2017 v Dobrovoľnom hasičskom zbore? Bol to rok, o ktorom nemôžeme povedať, že bol nudný. Práve naopak. Dá sa povedať, že každý mesiac sme mali prácu. Tým nechcem povedať, že každý mesiac horelo. Nie, našťastie sme mali vlani zo 17 výjazdov 11, kde bol hlásený požiar, väčšinou sa však jednalo o požiar suchého porastu. Žiaľ, aj keď v menšom pomere, ale mali sme výjazdy, kde sme museli zachraňovať aj majetok našich občanov.

Najväčší požiar bol zo dňa 10.8.2017, keď sme obdržali hlásenie, že pri bývalej Skládke nie nebezpečného odpadu vznikol požiar. Po príchode na miesto udalostí sme zistili, že horí suchý trávnatý porast nachádzajúci sa vedľa železničnej trate. Okamžite sme začali s hasením požiaru. Krátko po našom príchode prišli aj hasiči HaZZ z Nových Zámkov s tromi hasičskými vozidlami a na pomoc prišli aj dobrovoľní hasiči z Jatova a Rastislavíc. Požiar sa nám spoločnými silami podarilo uhasiť približne o 20:30 hod. Na mieste sa ešte vykonala kontrola, aby sa zabránilo opätovnému rozhoreniu ohňa. Pri požiari zasahovalo 6 našich členov a spotrebovali sme 16 000 litrov vody.

V štyroch prípadoch sme boli zavolaní k požiarom rodinných domov. Jeden z väčších požiarov rodinného domu bol hlásený vo večerných hodinách dňa 22.10.2017. Jednalo sa o požiar rodinného domu na Gorkého ulici. Naš tím pozostával zo 7 členov. Na miesto požiaru sme dorazili ako prví a vykonali sme všetky potrebné zabezpečovacie úkony. V plameňoch bola celá strecha, ale našťastie sa nikomu nič nestalo. Krátko po našom príchode dorazili aj profesionálni hasiči z HaZZ z Nových Zámkov s tro-

ma hasičskými vozidlami. Kvôli hustému zadymeniu museli hasiči z Nových Zámkov použiť pretlakové dýchacie prístroje. Požiar sme hasili približne 2,5 hodiny. Na miesto udalostí prišiel aj vyšetrovateľ príčin požiarov, ktorý začal s vyšetrovaním. Pri hasení sme spotrebovali 8 000 litrov vody. Za rok 2017 sme mali 6 technických výjazdov. Prevažne sa jednalo o odstránenie popadaných, polámaných stromov, ktoré spôsobil silný vietor.

Keď sme práve nemali výjazdy, tak sme sa snažili dohnať, čo

na oslavu 10. výročia znovu založenia DHZ v Tvrdosovciach, o ktorej sme vám písali v augustovom čísle Tvrdosovského spravodaja.

Stretnúť ste nás mohli aj počas Dní sv. Štefana, či už počas koncertných vystúpení, kde sme spolu s príslušníkmi obecnej polície dozerali na to, aby sa každý dobre a hlavne v pokoji bez konfliktov mohol zabávať, ale boli sme aj

úspešne absolvovali kvalifikačné skúšky, a tak sú už patrične pripravení, aby mohli zachraňovať. Veríme, že v roku 2018 budeme môcť opäť privítať nových členov do nášho zboru, kde sú dve-

HĽADÁME NOVÝCH ČLENOV DO NÁŠHO ZBORU!

MAŠ VIAC AKO 18 ROKOV A MAŠ CHUŤ A ODVAHU POMÁHAŤ NAŠIM OBYVATELOM V NÚDZI?
AK ÁNO, TAK NEVÁHAJ A PRIHLÁS SA!

V NAŠOM ZBORE SÚ VŠETCI VÍTANÍ!
MLADÍ AJ STARŠÍ, DÁMY AJ PÁNÍ.

PRE VIAC INFORMÁCIÍ NÁM NAPIŠ NA NAŠU FACEBOOK STRÁNKU: DHZ TVRDOŠOVCE

sme mali zameškané. Za vlaňajší rok sme mali 3 „brigády“ v hasičskej zbrojnici, kde sme urobili veľké upratovanie v kancelárii, v sklade, v garáži. Zároveň sme vykonali zopár „kozmetických“ úprav aj na našej Tatre, aby fungovala čo najlepšie. Okrem iného sme sa v prvom štvrtroku chystali

pri každoročnej súťaži vo varení, kam sme sa tento rok prihlásili aj my. Zopár našich členov sa aj v roku 2017 rozhodlo darovať svoju krv pre ľudí, ktorí krv akútne potrebujú. Odovzdali sme približne 3 litre krvi, a to nás nesmierne naplnia. Tento rok k nám pribudli ďalší noví členovia, ktorí v septembri

re vždy otvorené pre každého. Avšak pevne veríme, že naši občania nás budú viac vídavať na kultúrnych podujatiach, že požiarov bude čo najmenej, ale samozrejme my budeme vždy pripravení ochotne pomôcť.

Lucia Budíková

V. STRETNUTIE PRIATEĽOV PÁLENKY

26. januára 2018 sa usporiadala v Obecnom dome 5. ročník Stretnutia tvrdošovských priateľov pálenky spojený s ochutnávkou a so súťažou o najlepšiu domácu pálenku. Tento rok sa podmienky účasti trochu zmenili. Každý, kto sa chcel zaregistrovať, musel si priniesť 0,7 l originálneho destilátu. Vzorky sa hodnotili v 5 kategóriách odbornou porotou na čele s Editou Vargovou. Ale samozrejme hlasovali a bodovali aj samotní súťažiaci. Na podujatí boli opäť prítomní milovníci domácich destilátov z našej družobnej obce Környe, ktorí neprišli s prázdnyhmi rukami. Okrem toho, že priniesli súťažné alkoholické nápoje, zabezpečili aj večeru, vyjadrujúc s tým svoju spokojnosť a radosť zo stretnutia. Keďže bolo treba ochutnať a hodnotiť vyše 60 vzoriek destilátov, účastníci si dali prestávku, počas ktorej ich zabával mužský zbor rez-

kými piesňami. V ďalšej časti podujatia sa postaral o dobrú náladu Jozef Bugyík s hrou na syntetizátore.

Ktoré destiláty zabodovali tento rok?

Kategória iné: 3. Milan Holubec, 2. István Maldoniczky, 1. Zoltán Tóth

Kategória vínovica, hroznovica, terkelica: 3. Norbert Sztíszkala, 2. Peter Vanya, 1. Juraj Zelenka

Kategória jablkovica, hruškovica: 3. Peter Vanya, 2. János Méri, 1. Mihály Török

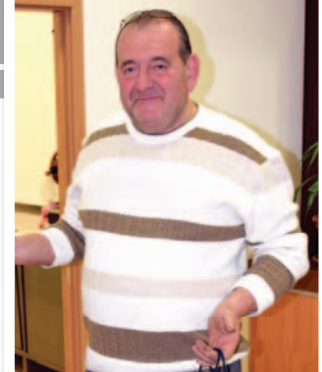
Kategória slivovica, višňovica: 3. Arnold Bédi, 2. János Méri, 1. Mihály Török

Kategória marhuľovica, broskyňovica: 3. Július Vince, 2. Igor Marenčič, 1. Tibor Vanya

Mimoriadna cena: István Mladoniczky

Vítazom blahoželáme!

Organizátori na čele so Zoltánom Ághom, poslancom OZ

Tibor Vanya

a s Ing. Mariánom Tóthom, starostom obce, veľmi pekne ďakujú všetkým, ktorí pomáhali pri organizovaní ďalšieho ročníka Stretnutia tvrdošovských priateľov pálenky.

S.B.

ŠACHOVÝ TURNAJ V TVRDOŠOVCIACH

Šach patrí medzi najstaršie spoločenské hry. Presný dátum ani miesto vzniku tejto hry nepoznáme, ale podľa historických prameňov vznikol okolo roku 500 n.l. v Indii, resp. v Perzii.

Šach (v perzštine: šáh - kráľ; prenesene: kráľovská hra) je deterministická (náhoda nehrá žiadnu úlohu), strategická hra s úplnou informáciou (žiadny prvok nie je utajený) pre dvoch hráčov, v ktorej o výsledku rozhodujú taktické, strategické a plánovacie schopnosti hráčov a tiež ich pozornosť a vnímavosť. Cieľom hry je dať súperovi šachmat (jednoduchšie len mat), t.j. zatlačiť kráľa súpera do pozície, kde je kráľ ohrozený a po ľubovoľnom ťahu by bol ohrozený tiež.

Šach má v sebe prvky umenia, vedy a športu. Hrajú ju dvaja hráči podľa šachových pravidiel. Šach rozvíja logické myslenie a cvičí pamäť, ale dlhodobá koncentrácia hráčov vyžaduje aj dobrý fyzický stav.

Šach v Európe sa objavil v 11. storočí prostredníctvom Arabov.

Vítazi kategórie dospelých

Prvý medzinárodný šachový turnaj usporiadali v roku 1851 v Londýne.

Prvé pokusy o „udomácnenie“ šachu v Tvrdošovciach boli v rámci športového klubu obce v rokoch 1930 a následne v rokoch 1960, ale po pomerne krátkej dobe tieto aktivity zanikli.

Ďalšie aktivity v tomto smere boli až začiatkom roku 2000, kedy v terajšom Centre voľného času (bývalej ZŠ s vyuč. jaz. maď. na Nám. sv. Štefana) bol založený šachový krúžok a v zimnom období boli usporiadané aj šachové turnaje. Aj táto éra bola krátkodobá.

V auguste 2017 pri jednej „hodovej“ debate padla myšlienka, že autor tohto článku,

ktorý sa stal medzitým dôchodcom, by mohol založiť šachový krúžok v našich základných školách. Myšlienku podporili obe riaditeľky našich ZŠ, a tak od začiatku októbra 2017 raz do týždňa približne dvadsať školopovinných detí sa oboznamuje s pravidlami a umením šachu. Nakoľko niektorí z nich sú veľmi šikovní, spomenul som im, že počas zimných prázdnin by sme mohli usporiadať aj šachový turnaj. Deti neboli príliš nadšené z tejto myšlienky, ale moje slová sa dostali aj do uší starostu našej obce, ktorý ma oslovil s tým, že urobme ten turnaj nielen pre deti, ale aj pre dospelých. On zabezpečí priestory na usporiadanie turnaja aj ceny pre víťazov.

Po takej ponuke sa už nedalo cúvnuť. Pomocou zamestnancov obecného domu a obecného úradu sme vyhlásili a následne usporiadali šachový turnaj dňa 6.1.2018. Záujem o šachový turnaj bol pomerne skromný, ale po 15-ročnej „šachovej pauze“ mohlo byť aj horšie. Na turnaji sa zúčastnilo 14 šachistov, z toho 8 v kategórii dospelých a 6 v kategórii mládeže.

VÍTAZI JEDNOTLIVÝCH KATEGÓRIÍ:

Dospelí:

1. Vincent Černák
2. Tomáš Bara
3. Stanislav Dekan

Mládež 12-15 roční:

1. Tomáš Mészáros
2. Balázs Csányi
3. Gergő Tóth

Mládež pod 12 rokov:

1. Kristóf Csányi – 8 ročný
2. Bálint Birkus – 10 ročný

Fakt, že šachový turnaj bol vyhlásený o putovný pohár starostu obce Tvrdošovce, je zárukou, že začiatkom roku 2019 bude opäť šachový turnaj v Tvrdošovciach. Záujemcovia už môžu začať trénovať.

Michal Bara

VÝTVARNÝ KRÚŽOK V OBECNOM DOME

Výtvarný odbor Základnej umeleckej školy v Nových Zámkoch na elokovanom pracovisku v Tvrdosovciach funguje od roku 2009. Vyučovanie prebieha v triede, ktorú máme zria-

by, modelovania, grafiky či priestorovej tvorby. Pracujeme aj s rôznymi netradičnými materiálmi a využívame netradičné techniky pri tvorbe. Cieľom je, aby bolo vyučovanie zaujímavé, aby si žiaci vyskúšali rôzne techniky a aby mali možnosť sa výtvarne realizovať.

Výtvarný odbor navštevuje momentálne 22 detí. Vyučovanie je vždy prispôbené veku žiakov aj napriek tomu, že jednotlivé skupiny sú vekovo zmiešané. Snažíme sa, aby si žiaci prostredníctvom výtvarnej činnosti rozvíjali kreativitu a aby sa zároveň naučili základné techniky kresby, maľby a ďalších oblastí výtvarného umenia.

Tvorivosť a šikovnosť žiakov si môžete každoročne pozrieť na záverečnej výstave žiackych prác v Obecnom dome na konci školského roka, ktorá je výsledkom celoročnej usilovnej práce talentovaných žiakov, ktorí navštevujú výtvarný odbor.

Miriama Švecová

denú na poschodí Obecného domu. Navštevovať výtvarný odbor môžu deti od 5 rokov a pokračovať v štúdiu počas základnej aj strednej školy až do dospelosti. Vzdelávame žiakov v oblasti kresby, maľ-

KARNEVAL V MŠ NA HLBOKEJ ULICI

V MŠ na Hlbokej ulici sa po roku opäť všetci výborne zabavili na detskom karnevale. 30. januára 2018 prišli do MŠ namiesto detičiek samé rozprávkové bytosti, princezné, zvieratká i postavy z modernej doby. Aby to bolo ozajstné, do masiek boli prezlečené aj pani učiteľky. O zábavu počas karnevalu sa postaral milý hosť - spevák Janko so svojou gitarou.

Milí rodičia!

Srdečne Vás pozývame na

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY NA HLBOKEJ ULICI Č. 19

s výchovno-vzdelávacím jazykom
slovenským
na školský rok 2018/2019,
ktorý sa uskutoční
dňa 16. mája 2018
od 07:00 do 16:00 hod.,
v budove materskej školy.

Tešíme sa na Vás!

Základná škola Jána Amosa Komenského

srdečne pozýva budúcich pravákov a ich rodičov na

ZÁPIS DETÍ DO 1. ROČNÍKA

dňa **12. apríla 2018**
od 8.00 do 17.00 hod.
do budovy základnej školy.

Potrebné je priniesť kópiu rodného listu
a preukaz poistenca dieťaťa,
občiansky preukaz zákonného zástupcu
dieťaťa.

Tešíme sa na Vás!

ZO ŽIVOTA ZŠ J. A. KOMENSKÉHO V TVRDOŠOVCIACH

Naša škola popri vyučovaní žije i rôznymi zaujímavými aktivitami. Nazrite do jej fotogalérie.

Vianočné aranžovanie

Vianočné prekvapenie v ŠKD

Otvorená hodina I.A trieda

Otvorená hodina I.B trieda

Maškarný ples žiakov 1-4

Basketbalový turnaj

Hviezdoslavov Kubín – obvodné kolo

Amazon – odovzdanie kindlotéky a kníh do školskej knižnice

Plavecký výcvik

Lyžiarsky výcvik

Mgr. Tibor Sýkora a riaditeľstvo školy

VĎAKA ZA VAŠU NEZIŠTNOSŤ

Keď je február, tak sú fašiangy, keď sú fašiangy, tak sa konajú plesy. Okrem iného aj v našej obci. Z tvrdošovských plesov treba vyzdvihnúť tanečnú zábavu dobrovoľných darcov krvi, ktorú usporiada Miestna organizácia Slovenského Červeného kríža na čele s p. predsedníčkou Margitou Geróovou, pretože sa nekoná len pre samotnú zábavu, ale aj na počesť viacnásobných darcov krvi. Dňa 24. 02.2018 prevzalo Jánskeho plakety od Mariána Tótha, starostu našej obce a Radky Igrényiovej, riaditeľky Územného spolku SČK 20 tvrdošovských darcov krvi. Deviatim darcom, ktorí sa nevedeli dostaviť, bola zaslužená plaketa samozrejme odovzdaná.

Bronzová Jánskeho plaketa (10-násobné darovanie krvi): **Štefan Birkus, Balázs Bíróczi, Patrik Bogdány, Bc. Eva Borbélyová, Melinda Csányiová, Marián Juhász, Tomáš Ladics, Attila Marsovszky, Roderik Ölveczki, Gabriel Száraz, Andrej Takáč.**

Strieborná Jánskeho plaketa (20-násobné darovanie krvi): **Juraj Borbély, Adriana Csányiová, Csaba Csikós, Diana Hegedúsová, Katarína Kollárová, Gabriel Labai, Mgr. Roman Ludas, Miriam Marenčáková, Laura Szabóová.**

Zlatá Jánskeho plaketa (30 a 40- násobné darovanie krvi): **Mgr. Ingrida Baloghová, Aneta Fazekasová, Štefan Holetz, Peter Ludaš, Štefan Orbán, Miroslav Solčan.**

Diamantová Jánskeho plaketa (80-násobné darovanie krvi): **František Jaššo, Peter Mojzes.**

Ďakujeme vám za nezištný čin, ktorý môže byť príkladom pre nás všetkých. **sb**

LÚČIME SA...

*„Odišiel dobrý človek, každý ho mal rád,
odišiel nám do nenávratna,
teraz musíme len spomínať.”*

Dňa 19.1.2018 vo veku 70 rokov nás nečakane a bez rozlúčky navždy opustil všestranný remeselník našej obce, držiteľ Ceny obce, Ceny starostu obce, Rytier maďarskej kultúry, Čestný občan obce Farná **Vincent Buják**, košíkár, drevorezbár, poľovník.

Vincent Buják sa narodil v roku 1947 v Tachove počas deportácií, ale za svoju rodnú obec považoval Tvrdošovce. Košíkárstvo si osvojil od svojho otca a venoval sa mu na vysokej úrovni. Chcel, aby sa toto remeslo naučili aj bežní ľudia, preto napísal knihu s názvom „Tradícia košíkárstva v Tvrdošovciach”, ktorá vyšla v roku 2004. Neskôr sa začal aktívne venovať drevorezbárstvu a vykonával to až do svojej smrti. Ako uznanie za zachovávanie ľudových tradícií získal v roku 2006 ocenenie Rytier maďarskej kultúry. V tom istom roku si prevzal Cenu obce Tvrdošovce a v roku 2017 Cenu starostu obce. Od roku 2011 bol držiteľom ocenenia Čestné občianstvo obce Farná.

Okrem drevorezbárstva a košíkárstva sa venoval aj iným záľubám. Bol vášnivým poľovníkom, vycvičil poľovné psy, choval vtáky, venoval sa včelárstvu. V roku 2014 získal ocenenie od Slovenského poľovného zväzu a jeho 40-ročnú činnosť uznal aj Klub chovateľov maďarských stavačov.

Bol účastníkom a organizátorom nespočetných drevorezbárskych táborov a stretnutí. Pomáhal pri vyrezávaní brány v parku na Hornej ulici a ostatné sochy v parku ako aj po celej obci sú tiež jeho dielami. Stála výstava jeho tvorby je k nahliadnutiu v ZŠ K. Szemerényiho s VJM v Tvrdošovciach, ako aj vo svojom príbytku. Pamätné stĺpy Vincenta Bujáka sa nachádzajú v nespočetných obciach a mestách južného Slovenska a Maďarska. Pred dvoma rokmi sa vďaka tvrdošovským pútnikom dostalo jeho dielo aj do Csíksomlyó v Sedmohradsku.

Veľmi si uctil grófa Jánosa Esterházyho, preto vyrezal viac pamätných tabúl na jeho počesť, ktoré podaroval obciam Dvory nad Žitavou, Farná, Veľké Ludenice a mestu Budapešť. Pamätné tabule grófa Esterházyho nájdeme aj v Poľsku a v Taliansku u Alice Esterházy.

Vincent Buják sa pravidelne zúčastnil obecných slávností a podujatí spojených s ľudovou tradíciou. S členmi občianskeho združenia Živé tradície bol prítomný na viacerých obecných i mestských udalostiach na južnom Slovensku a v Maďarsku. O svoje remeselnícke vedomosti sa s radosťou podelil s každým, kto ho o to požiadal.

Mal ešte veľa predstáv a plánov, ktoré chcel uskutočniť, ale bohužiaľ, osud mu to nedoprial. Nech odpočíva v pokoji! Jeho tvorba nám ho bude navždy pripomínať. **S.B.**

KOSTOL ZO ŠPAJDLÍ

Vždy som mala rešpekt pred ľuďmi, ktorí ak si niečo zaumienili, tak to aj uskutočnili, napriek tomu, že na realizáciu svojich predstáv obetovali zo svojho voľného času niekedy aj dlhé roky. **Juraj Csányi** patrí medzi takýchto zanietených ľudí. Vzal totiž do hlavy, že si zo špajdlí vyhotoví tvrdošovský kostol. Celých 8 rokov pracoval na tomto nevšednom diele, ktoré dokončil vlni na Silvestra.

„Dlho mi víťalo hlavou, že by bolo dobré nejakým spôsobom zvečniť kostol našej obce,“ začne Ďuri. „Idúc okolo neho som ho často prezeral a pozoroval. Keď som o svojom pláne spomenul svojmu synovcovi, ktorý mohol mať vtedy 7-8 rokov, on s tým nadšene súhlasil a nabádal ma, aby sme to skúsili. Hoci som vyučený za murára, ale kostol predsa nemôžem postaviť, tak som začal rozmýšľať a hľadať spôsob, ako to celé zrealizovať. Potom počas jednej zabíjačky v zime 2009, keď som uvidel špajdle, už mi bolo jasné, že si kostol vyhotovím zo špajdlí. Spočiatku mi pomáhal aj synovec Maxi, ale postupom času, ako rástol, ho to už až tak nelákalo. Takže som v tom pokračoval sám. Najintenzívnejšie som sa venoval vyhotoveniu makety v zimných mesiacoch, vtedy som mal viac času. Boli však obdobia, keď som sa toho 2-3 dni ani nedotkol. Buď preto, lebo som musel pracovať, alebo som premýšľal, ako to s ním ďalej. Predtým totiž, než by som sa pustil do realizácie akejkolvek časti, som celý proces dôkladne premyslel. Chcel som to urobiť čo najlepšie. Počítal som, delil, násobil, všetko som si presne na centimetre vypočítal, nakreslil.

Len samotná príprava špajdlí (hlavne pri plote okolo kostola) a ich zlepenie mi zabrali veľa času. Stalo sa, že som musel počkať až 2-3 dni, kým zlepené časti uschli. Okrem toho som musel celú maketu natrieť trikrát, aby bolo vidieť farby.“

Najťažšia bola príprava podkladu z výkresov, na ktorý sa potom umiestnila maketa. „Bolo ho treba spraviť tak, aby to bolo rovné a hladké. Dala mi zabráť aj kostolná veža, trvalo niekoľko dní, kým som ju vyhotovil. Spodnú časť som postavil z hrubšieho papiera a oblepil farebnými, ale samotnú vežu som obložil špajdlami. Dokonca som do nej namontoval aj zvony. Napadlo mi, že aj spodnú časť urobím zo špajdlí, ale bol by som to musel celé rozobrať a nedokončil bol by som to do konca roka, tak som to nechal tak. Na svoju prácu som veľmi pyšný, nedal by som to nikomu za žiadne peniaze. Zvlášť som hrdý na to, že osvetlenie makety som vyrobil úplne sám, bez pomoci.“

Ďuri pôvodne neplánoval osvetlenie, ale raz večer, keď uvidel vysvietenú záhradu nášho kostola, nenechalo ho to. Cestou domov už rozmýšľal o tom, ako to spraviť aj na makete. „Sa-

mozrejme, boli aj krízové obdobia, nie vždy sa mi chcelo na makete pracovať, ale nikdy mi nenapadlo, že by som sa toho vzdal. Nestalo sa ani to, že by som musel niektoré časti opraviť alebo prerobiť. Vždy som všetko presne vopred premyslel.“

Maketa sa momentálne nachádza doma u Csányiovcov na stole, ktorý zaobstarali a vyrobili spolu s mladším bratom. Kostol je prenosný a možno niekedy na nejakej výstave ho bude môcť obdivovať aj široká verejnosť. Zatiaľ ho videli iba Ďuriho bratia, príbuzní

a priatelia a všetci ho pochvaľujú. „Mojim dvom bratom a kamošom sa moje dielo veľmi páči. Neverili, že sa mi to podarí vyhotoviť. Som nesmierne vďačný svojím bratom za ich finančnú a morálnu pomoc.“

Momentálne neplánuje ďalšie podobné dielo, ale nikdy nehovor nikdy. Teraz sa teší zo svojej práce a bol by rád, keby jeho tvorbu, na ktorej pracoval skoro 10 rokov, videlo čo najviac ľudí.

Silvia Bračová

Použitý materiál:

18 balení tenkých a 5 balení hrubých špajdlí
15 fľaštičiek lepidla
15 ks farebných výkresov
10 ks bielych výkresov
2 balíky farebných kancelárskych papierov
1 kg červenej, 2 kg hnedej, 0,5 kg zelenej farby
17,5 m lišty
45 ks stromčekov
1 ks sprayu
1 krabička špendlíkov
4 ks svetelných reťazcov

350 kilometrov NA BICYKLI za 5 dní

Dunajská cyklotrasa je časť európskej cyklotrasy EuroVelo 6. Minulé leto na konci augusta s kamarátom Ferom sme sa rozhodli absolvovať jej jednu časť, ktorá vedie od nemeckého historického mestačka Passau až do Viedne. Práve táto trasa prechádza popri toku Dunaja s rozmanitou riečnou krajinou a historickými mestechkami, čo ju robí najviac príťažlivou zo všetkých cyklotrás. Cyklotrasa je veľmi dobre značená a väčšinou vedie po asfaltovej ceste po oboch stranách Dunaja. Počas cesty sme mali možnosť niekoľkokrát prejsť z jedného brehu na druhý, či už po priehradnom múre alebo na kompe.

S bicyklami sme sa dopravili do Passau vlakom už v nedeľu a o 13,30 hodine sme našu túru začali prehliadkou tohto historického mesta. Passau sa nachádza na sútoku troch riek - Inn, Dunaj a Ilz. Medzi

letný dážd, ale už prvý priehradný múr cez Dunaj, ktorý je zároveň aj hranicou medzi Nemeckom a Rakúskom, sme prešli za slnečného počasia. Našou prvou zastávkou bola dedinka Engelhartzell, kde sme mali ubytovanie v zájazdnom hostinci Romantikhaus z roku 1598. Izba bola zariadená dobovým nábytkom v štýle Františka Jozefa a pani majiteľka nám otvorila aj ich rodinné kováčske múzeum. Práve tu sa nachádza aj jediný rakúsky trapistický kláštor, ktorý bol založený v roku 1293 ako pôvodne cisterciánsky. Známy je výrobou likérov, syrov a trapistickým pivom. Trapistické pivo sú povestné nielen svojou originálnou chuťou, ale aj prísnyim dodržiavaním starých receptúr a tradícií. Všetky trapistické pivo sa radia medzi kláštorne pivo. Len sedem kláštorov môže variť pivo s označením trapistické. Šesť sa nachádza v Belgicku a od začiatku februára 2012 varí trapistické pivo aj kláštor Engelszell.

Nasledujúce ráno sme sa prepravili na druhú stranu Dunaja a smerovali sme cez dvozákrutu Dunaja tzv. Donauschlinge, Linz až do Mauthausenu. V Linzi, treťom najväčšom meste Rakúska, kde majú svoj pôvod aj známe linecké koláče, sme si na chvíľu oddýchli na námestí a nasá-

vali atmosféru tohto hudobného mesta. Do Mauthausenu sme dorazili tesne pred zotmením, tak isto ako najznámejší hosť mesta Wolfgang Amadeus Mozart. Ten ako 6-ročný cestoval do Viedne k cisárskemu dvoru Márie Terézie a 5. novembra 1762 sa tu spolu s rodinou zastavil, o čom svedčí pamätná tabuľa na stene

miestneho kostola. Mesto má aj svoju smutnú históriu. Počas II. svetovej vojny tu bol najväčší koncentračný tábor v Rakúsku a jeden z najhorších, v ktorom zahynulo podľa rôznych údajov od 122 766 do 320 000 osôb. Aj keď sa dodnes presný počet obetí nepodarilo zistiť, je preukázané, že medzi nimi bolo 12 923 Maďarov a 4 473 Čechov a Slovákov. Nasledujúci deň sme prenocovali v Pöchlarni, ktoré je známe ako rodisko najslávnejšieho rakúskeho maliara Oskara Kokoschku. Tretí deň nás čakala zastávka v Melku a najkrajšia časť našej cesty - údolie Wachau.

Údolie Wachau je skutočne jedno z najkrajších nielen pre svoju prírodnú krásu, ale aj pre špecifickú architektúru a kultúrne bohatstvo. Oblasť je známa hlavne medzi vinármi. Kam sa pozriete, všade nájdete polička s viničom. Ale nie je to len vinič, čo sa tu pestuje. Prechádzali sme sa tu popri marhuľových sadoch, ktorých vôňa vás prinúti kúpiť si z nich niekoľko u miestnych farmárov. Okrem toho sa tu nachádza aj nie málo výborných reštaurácií. Na chvíľu sme sa zastavili aj v malebnom Dürnsteine plnom turistov, kde sme si dokúpili suveníry pre našich najbližších zo spomínaných marhúľ ako šnaps, voňavky, krémy a mydlá. Najväčšou turistickou atrakciou mestačka je zrúcanina hradu Kuenringerburg, kde bol na konci 12. storočia väzený kráľ Richard Levie srdce.

Poslednú noc sme strávili v 250 ročnom hoteli Gasthof zum Schwan v niekdajšom rímskom meste Traisma, dnešnom

Traismaueri. Tu bol mimochodom v miestnom Kostole sv. Martina roku 833 pokrstný aj knieža Pribina a my sme tu dostali jediný defekt počas nášho putovania. Po výdatných raňajkách sme si malebné zákutia cyklotrasy doslova užívali a poslednú etapu do Viedne sme doslova preleteli za slnečného svitu v bezprostrednej blízkosti Dunaja, mesta kvetín Tulln, malebných prístavov a nespočetného množstva cyklistov rôznych vekových skupín. Nakoniec sme si trocha poblúdili v samotnej Viedni, ale ujo Google s tetou Navigáciou nás úspešne dostali na Hauptbahnhof. Tu nám o 16:00 hod. odchádzal vlak, ktorým sme sa za hodinku vrátili do každodennej reality Hlavnej stanice Bratislava. No, a v Bratislave sa dalo tešiť jedine na pohár čapovanej kofoly, lebo vlak domov stabilne meškal, všade okolo bola špina a listok mi pre istotu skontrolovali dvakrát. (Čo sa mi mimochodom na rakúskych železničiach vôbec neprihodilo, s výnimkou epizódky, keď k nám v rýchliku prišla jedna pani s milým úsmevom a opýtala sa, či si prosíme kávu alebo čaj.) Ešteže aj na Slovensku máme nejaké istoty (myslím tú čapovanú kofolu), lebo inak by sa tento môj prázdninový zážitok z Rakúska veľmi priblížil k dokonalej dovolenke z iného časopriestoru. A práve preto tomu rodákovi, ktorý absolvuje túto krásnu cyklotrasu po mne v roku 2018, ponúkam ako bonus cyklistický set Tour de France 2016.

Ing. František Buda

jeho najnavštevovanejšie pamiatky patrí Dóm sv. Štefana, kde sa nachádza druhý najväčší organ na svete s viac ako 17 700 píšťalami, ale je tu aj zabudnutý kostol v kláštore Niedernburg s hrobkou a relikviami blahoslavennej Gisely, manželky kráľa Svätého Štefana. Za mestom nás dostihol

AJ ZVIERATÁ SÚ CÍTIACE BYTOSTI

Láska k zvieratám je úzko spätá s ľudskou dobrotou. Človek, ktorý zaobchádza kruto so zvieratami, nemôže byť dobrým človekom. Výchova k láske k zvieratám sa začína už v útlom veku, keď na formovanie charakteru dieťaťa a jeho vzťahu k zvieratám má výrazný vplyv správanie sa jeho rodičov a rodinných príslušníkov. Je nesmierne dôležité, aby rodičia boli svojim deťom aj v tomto smere dobrým príkladom, veď takto ich učia nielen láske a úcte k zvieratám, ale vedú ich aj k tomu, aby si boli vedomé svojich povinností a niesli zodpovednosť za svoje činy. Žiaci Základnej školy Károlya Szemerényiho s vyučovacím jazykom maďarským, ktorí navštevujú Krúžok mladých ochrancov zvierat, majú skvelú možnosť obšírne sa oboznámiť s pravidlami zodpovedného držania zvierat.

Mať doma zviera si vyžaduje nemalú dávku zodpovednosti. Treba sa oň dennodenne starať – zabezpečiť mu potravu a čerstvú pitnú vodu, dbať o jeho zdravie a všetky povinné očkovania. Každodenná starostlivosť o domáce zviera posilní u detí zmysel pre zodpovednosť, učí ich vytrvalosti a pravidelnosti. Žiaci navštevujúci krúžok v základnej škole nás už viackrát presvedčili o tom, že osud zvierat – predovšetkým opustených a bezbranných – im nie je ľahostajný. Svedčia o tom aj nimi organizované zbierky, ktorými podporili okolité útulky.

Posledná takáto zbierka sa uskutočnila 9. decembra 2017 na miestnom Termálnom kúpalisku. Zbierku organizovali miestni dobrovoľní ochrancovia zvierat (nie je ich príliš veľa) a mladí ochrancovia zvierat zo základnej školy. Z príleži-

tosti blížiacich sa vianočných sviatkov sme sa rozhodli osloviť čím viac priateľov zvierat a povzbudiť ich k tomu, aby svojimi darmi pomohli opusteným zvieratám žijúcim v útulkoch. Svojou prítomnosťou nás

ktorí telom i dušou a nezištne pomáhajú a zachraňujú zvieratá v núdzi. V prvom rade ide o vyhodené a nechcené psy, ktorých sa ich „majitelia“ neľútostne zbavili ako nejakej zruinovanej hračky bez akýchkoľvek výčitiek svedomia. Často ich nájdeme už v zúboženom stave po viacerých týždňoch, ba mesiacoch. Nie je jednoduché tieto zvieratá okamžite umiestniť a náležite ošetriť.

Útulky sú často preplnené,

Fond pre rozvoj športovej zdatnosti a zdravia žiakov Ďatelinka n.f.

Adresa: Nová cesta 9, 941 10 Tvrdošovce
IČO: 36096482

Vážení rodičia, sponzori, obyvatelia obce !

Aj v tomto školskom roku 2017/2018 môžete rozhodnúť o svojich 2% z podielu odvádzaných daní fyzických a právnických osôb v prospech neziskových organizácií. K tomuto humánnemu kroku Vás vyzýva aj náš Neinvestičný fond pre rozvoj športovej zdatnosti a zdravia žiakov s názvom **Ď A T E L I N K A** pri ZŠ Jána Amosa Komenského. Všetkým Vám, ktorí sa takto rozhodnete

a darujete 2%,
v mene žiakov ZŠ veľmi pekne
ďakujeme.

Tieto finančné prostriedky budú použité na skvalitnenie športového a kultúrneho života žiakov našej školy.

Do ďalšej práce Vám prajeme veľa úspechov.

Správna rada,
správca fondu Ďatelinka n. f.,
žiaci ZŠ Jána Amosa Komenského

pocitilo spolu 37 darcov, ktorí svoj čas a svoju energiu nešetiac prišli a prispeli do zbierky, čím opusteným zvieratám venovali aj štipku svojej lásky. Touto cestou im chceme ešte raz poďakovať. Dúfame, že o rok sa opäť uvidíme. Zbierku (granule, konzervy, salámy, uteráky, deky, pelechy, misky, hračky) sme venovali dvom organizáciám: OZ Zatúlané labky Šurany a Slovenská aliancia ochrancov zvierat SAOZ.

Nakoniec zopár slov o práci našich dobrovoľných ochrancov zvierat. Sú to aktivisti,

veď denne dostávajú stovky hovorov o zvieratách v núdzi. Ako tieto problémy vyriešiť? Ešte viac aktivistov? Možno. Najlepším riešením je však to, ak si každý z nás uvedomí, či to zviera - môže to byť pes, mačka, škrečok alebo morča - naozaj chce a dokáže sa oň s láskou postarať aj vtedy, keď to zviera ochorie alebo zostarne. Ak toho nie sme schopní, neubližujme im zbytočne! Lepšie pochodíme azda s plyšovým medvedíkom.

Mgr. Beáta Győri

História tvrdošovských pasienkov

Rovinatú krajinu Tvrdošoviec charakterizovali až do prvej polovice minulého storočia dlhé úzke parcely ornej pôdy a rozsiahle pasienky. V tom čase bolo poľnohospodárstvo hlavným živobytím našich občanov. Väčšinu z nich tvorili drobní poľnohospodári, ale boli medzi nimi aj veľkostatkári, ktorí bývali v susedstve Juhászovej Anglickej záhrady. Na poliach pestovali prevažne obilniny, kukuricu a cukrovú repu. V chotári boli studne takmer pri každom hone. Stromy sa na medziach a pasienkoch vyskytovali len zriedkavo. Rástli hlavne pozdĺž významnejších poľných ciest. Cestu vedúcu pozdĺž Prvého honu a cestu vedúcu cez Široký hon lemovali agátové aleje. Pozdĺž Lúčnej cesty sa v menšom počte vyskytovali aj moruše. Na statnejších agátoch viseli drevené skrinky so sakrálnym výjavom, ktoré boli miestom rozjímania v poľnohospodárskej krajine. Rozsiahle otvorené pasienky boli významnými prvkami krajinného obrazu a rázu. Na rovinných lúčach sa týčili **vahadlové studne**, okolo ktorých sa pásli stovky kráv. Ako pasienky boli využívané hlavne menej úrodné a ťažšie obrábatelne **podmáčané lúky** a **slaniská**. Kravy veľmi obľubovali úzkolisté slanomilné trávy rastúce na slaniskách, vďaka ktorým dobre dojili. Flóra a fauna pasienkov bola veľmi bohatá. Často sa na nich vyskytovali **cibiky**, strakoše, **labtušky**, príhaviary, trasochovosť, sokoly, myšiarky, **kane**, kuny, mloky, jašterice a užovky. Z bylín boli zastúpené napríklad skrytka, pakolenec, bahienka, mrlík, astrička,

kostrava, hadokoreň, loboda, ostrica, barička, sivulka, páperek a iné druhy. Na jar sa pasienky odeli do pestrého rúcha z kvitnúcich lúčnych kvetín, na jeseň si zase obliekli šarlátový kabát z bronzových trávnych stebiel. Na pasienkoch rástli taktiež **ihlice trnité**, ktoré na jar sedliaci spoločne vykášali.

Najväčším a najvýznamnejším pasienkom našej obce bol **Akomány**, známy aj ako **urbársky pasienok**. Z centra obce viedla na Akomány piesočnatá **Stádová cesta**, ktorú ráno a večer rozozvučal dupot dobyťčieho stáda. Na pasienku pracovali najatí pastieri, ktorí ráno vypravovali stádo na Akomány a večer ho odpravovali späť do dediny. Na ranný odchod stáda upozorňovali práskaním bičom. Bolo to znamením pre sedliakov, že môžu otvárať vráta a pustiť svoje kravy na ulicu, aby sa pridali k stádu. Na konci dňa sa stádo vracalo v mračne rozvíreného prachu a sedliaci ich už čakali s otvorenými bránami. Tým kravám, ktoré rady utekali, zaviesili na krk drevenú latu, ktorá im búchala do kolien, čím ich odradila od behu. Každá krava presne vedela, do ktorého dvora má vojsť. Na Akományi boli dve vahadlové studne, z ktorých vyťahovali vodu v drevených vedrách do napájadla. Prvá studňa sa nachádzala na začiatku pasienku, približne v lokalite dnešného termálneho vrtu a kanála. Druhá studňa sa nachádzala blízko opačného konca pasienka, na brehu potoka, na mieste, kde sa dnes nachádza rozsiahlejšia remízka. Pri druhej studni na obed oddychovalo stádo. V jednej

časti akománskeho pasienku bola vyhradená lúčka pre tých gazdov, ktorí v centre obce stavali dočasné svätostánky pre cirkevný sprievod počas sviatku Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi. Títo gazdovia kosili vyhradenú lúčku, aby čerstvo pokosené zelené seno mohli rozsievať počas sprievodu.

Menší pasienok sa nachádzal aj na Želiarskych pozemkoch. Pomenovanie tohto pasienku sa odvíja od slova želiar, ktoré v čase poddanstva označovalo príslušníka najchudobnejšej vrstvy poddanského obyvateľstva, ktorý na danom katastrálnom území vlastnil iba malú alebo nevlastnil žiadnu poľnohospodársku pôdu. Mnoho tvrdošovských gazdov páslo svoj dobytok práve na **Želiarskom pasienku**, kam viedla Agátová ulica a Lúčna cesta, ktorá začínala pri križi **Gólakereszt** a smerovala do Vlčian. Pozdĺž tejto cesty sa nachádzala tzv. **Maková studňa** a tiež prístenný drevený kríž. Pasienok sa tiahol pozdĺž **Dlhého kanála (Cergátu)** až po katastrálnu hranicu s Palárikovom. Na pasienku bola vahadlová studňa nazývaná ako **Želiarska studňa** alebo tiež **Farárova studňa**. Pasenie a dozor nad dobytkom bolo často úlohou detí, ktoré svoj voľný čas trávil na pasienku. Popri ich práci, ktorou bolo dohliadanie na dobytok, si našli čas aj na čítanie, hry a nezbedníctvo, keďže pasúci sa dobytok bol pokojný a nenechal sa ničím rušiť. Z času na čas sa niektoré mladé kravy rozkokošili, dvihli svoj chvost do výšky, obzreli sa po širom pasienku a začali bezhlavo pobehovať.

Okrem Akománskeho a Že-

liarskeho pasienku sa na území obce nachádzalo viacero menších alebo väčších pasienkov – **Szirányiho pasienok** pri katastrálnej hranici s Jatovom, **Panské lúky** a **Včelíny** pozdĺž železnice, menšie pasienky v okolí železničnej stanice – **Pangét** (pred železnicou) a **Odva** (za železnicou), ako aj menšie podmáčané lúčky pri **Vršku** a v lokalite **Paškum** (z latinského pascum, t.j. pasienok), v ktorej sa neskôr vytvoril súčasný rybník. Viacerí sedliaci vykosili alebo nechali vypásť aj zatrávené priekopy a brehy kanálov. Na Panských lúčach sa dlho páslo ešte aj dobytok **JRD** (Jednotného roľníckeho družstva).

Dúfam, že tento článok mnohým tvrdošovským čitateľom oživil ich spomienky na detstvo, kedy pasenie dobytku a čas strávený na pasienkoch bol organickou súčasťou všedných dní. Verím však, že aj našich mladších čitateľov oslovil tento článok a spoznalí vďaka nemu zašlú kapitolu našej miestnej histórie. Za obohacujúce rozhovory patrí moja srdečná vďaka **Júliusovi Csányimu** (1927), **Karolovi Borbélyovi** (1936), **Karolovi Mészárosovi** (1939) a **Mikulášovi Bíróczimu** (1945), ktorých spomienky vdýchli život niekdajšej tvrdošovskej krajine a v predstavách nás preniesli na tvrdošovské pasienky. Tento článok venujem pamiatke mojich starých otcov **Štefana Tótha** (1932-2016) a **Vincenta Ludaša** (1939-2001), a birmovného otca **Juraja Bugyíka** (1954-2016), ktorí mi vyrozprávali veľa zaujímavých spomienok zo svojho detstva a vďaka ktorým som mal možnosť lepšie spoznať tvrdošovskú krajinu.

Ing. Attila Tóth, PhD.
krajinný architekt,
vysokoškolský učiteľ

Môj starý otec Štefan Tóth pri pasení dobytku

Károly Birkus:

Deportácie!

Preložil: Ing. Imrich Szabó

Hlasný motor hučí, z diaľky veští biedu,
Chytajú ich, vláčia, vezú – ľudí z Tardoškeďu.
Počuť slová rozlúčky len, nárek a plač hlasný,
Maďarov už berú – preč!, a v diaľ, a navždy!

Záchrana a pomoc pre nich?
Lepšie zabudnúť je na to.
Hrozba bielej cedule?
Iba ťažké ochorenie, či ký d'as to!

Na korbách áut nábytoček
s gazdom v kútiku sa chúli...
Keď predtým tu zostavšich, otca,
matku staručkých – k srdcu si pritúli.

Ostatné tu zanecháš! Rodnú postať, kravku,
i jej oči presmutné...,
čo v krvi, v pote tváre,
nadobudli ruky usilovné.

Bez náhrady – čo vlastne chceš???
– inak šlus!
A milosrdenstvo?
– to od nás nikdy nečakaj už!

Nenásytnej vlády moloch, zla a pekla moc.
Kol stíchnuť dediny už stavia sa nenávisti plot.
Na ceste, i tam pri nej – strážcovia sú, kam len zrieš.
Aj dve reťaze ukuté a ťažké – teraz neunikneš!

Ved' hľa: vojaci sú v zbroji,
žandári i drábi novodobí.
A spravodlivosť? – ver, že nedočkáš sa.
A v rodnej dedine? – si podozrivec-zradca!

Už ich vlečú, v neznámu tam diaľ,
ubitý náš ľud...
I modlitbu tu počuť:
„Bože otcov, ved' nás neopust!“

Túžil po slobode iba, tardoškedský ľud,
Nechcel výchyr sveta, slobodienky závan azda len,
I tak, pláca tvrdej práce:
osud sluhov – v ústach blen.

Dorazili sme, a otrokov trh čakal tam:
„Všetkým na známosť sa dáva...“
Iba toľko stojí kilo duše našej,
hľa, aj to sa stáva...

Zlacnel už človek,
korisťou sa národ stal.
Zostalo len utrpenie,
obraz chudoby i biedy, pekla stav.

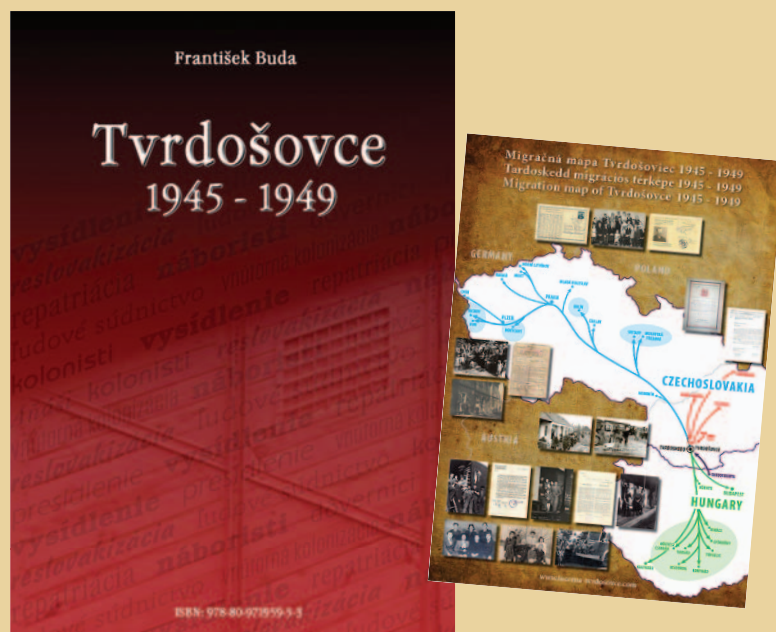
Bože mocný, nebies Pán, vzhliadni z Výšin, utrpenie stop,
vypočuj si úpenlivej prosby perí ston:
„Nech nekvári už osud krutý nešťastný náš ľud,
nauč nás len vážiť si a navzájom mať rád – odstráň z duší blud!“

Ved' čo na tom, keď reč matky tu nespojila nás?
Nech všetci v tvárach iných Božiu stopu nájdú,
ved' hľa, Bože, je to aj Tvoj obraz,
čo na Svoj – utvoril si dávno, raz.

Nech naplní sa najsvätejšie prikázanie:
„Miluj bližneho svojho, ako seba samého!“
To najkrajšie prikázanie,
širim svetom nech vždy znie!

Keď raz z neho vzíde mier,
skončí naše utrpenie a trápenie.
Zažijari v slnku krajší svet
a nastane jeho znovuzrodenie.

Nová publikácia

Publikácia **Tardoskedd/Tvrdošovce 1945 – 1949** bola vydaná pri príležitosti 70. výročia vysídlenia obyvateľov obce. Nezameriava sa len na utrpenie a príkoria Maďarov v obci, ale komplexne predstavuje udalosti a deje, ktoré sa v rozmedzí rokov 1945-1949 udiali v povojnovom Československu a mali priamy dopad na všetkých obyvateľov Tvrdošoviec bez rozdielu ich národnosti a vierovyznania. Či to už bolo ľudové súdnicstvo, reslovakizácia, vnútorná kolonizácia, dobrovoľné vysťahovanie a nútené vysídlenie Maďarov, repatriácia Slovákov z Maďarska, činnosť Spojených národov pre pomoc a obnovu, aktivity československej armády a štátnej bezpečnosti, ako aj prenasledovanie našich farárov a rádových sestier. Jedinečnosť jej obsahu navyše spočíva v tom, že sa opiera a prezentuje všetky udalosti na fotografiách a dokumentoch ktoré sú vyslovene späté s Tvrdošovcami a jej občanmi, čo sa doposiaľ nikde a nikomu v takom rozsahu nepodarilo. Knižná publikácia vychádza v slovenskom a maďarskom jazyku.

B.M.

Donatella

Studio For You

Milé Tvrdošovčanky,

prichádzame k Vám s novinou. V polovici apríla pre Vás otvárame salón krásy, ktorý sa bude nachádzať v dome služieb na 1. poschodí. K dispozícii bude pre Vás predlžovanie vlasov, profesionálne líčenie, vizážne poradenstvo, gélové nechty a solárium.

PREDLŽOVANIE VLASOV

Je určené pre ženy, ktoré túžia po krásnej dlhej hrive alebo si chcú len zahustiť svoje vlasy. Budeme nadpájať metódou microring, čo znamená, že vlasy sa predlžujú bez vysokých teplotných stupňov, chemikálií a lepidla. Jedná sa o metódu, pri ktorej sa za pomoci kovových krúžkov pripievajú pramene predĺžených vlasov k vlastným vlasom. Vďaka tejto metóde sa predĺžené vlasy rýchlejšie odstraňujú a nepoškodzujú sa ani vlastné vlasy. Ak sa o predĺžené vlasy patrične staráte, tak vydržia dlhé roky, dajú sa odfarbovať, žehliť, kulmovať, natáčať a farbiť. Prepojka sa robí približne každé tri mesiace, keď vám vlasy vyrastú.

PROFESIONÁLNE KOZMETICKÉ PORADENSTVO A LÍČENIE

Starostlivosť o pleť, líčenie a všeobecne kozmetika je prirodzenou súčasťou života každej ženy. Ak chcete, aby bola vaša pleť vždy krásna a zdravá, je dôležité dopriať jej pravidelnú dennú starostlivosť v podobe tej najkvalitnejšej kozmetiky, ktorú si u nás môžete vybrať priamo pre váš typ a potreby pleti.

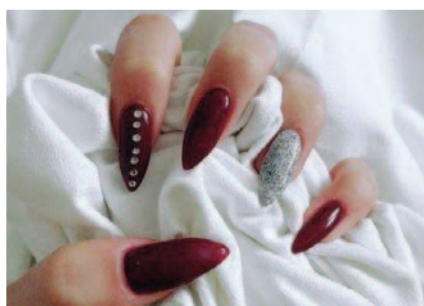
Naša nezávislá kozmetická poradkyňa Mary Kay Vám ponúka bezplatnú individuálnu konzultáciu, hodinku krásy

s priateľmi, tipy na líčenie, poradenstvo týkajúce sa starostlivosti o pleť a profesionálne líčenie na každú príležitosť za prijateľnú cenu, a to všetko za pomoci luxusnej neparfumovanej antialergénnej kozmetiky Mary Kay, ktorá patrí medzi TOP10 najpredávanejšie kozmetiky na svete.

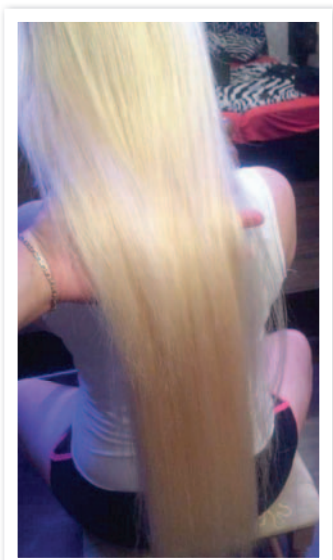
GÉLOVÉ NECHTY

Pestované ruky a pekne upravené nechty by mali byť vizitkou každej ženy. Prírodné nechty sú ľahko zraniteľné,

kožku. Preto to netreba preháňať, práve naopak, pekne

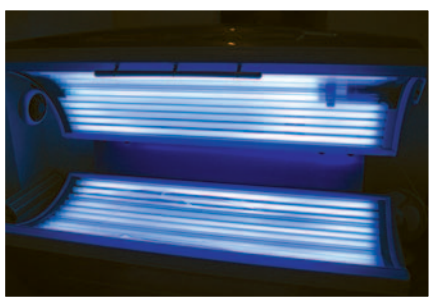
pomaly zvyšovať dobu opalovania a dodržiavať minimálny odstup medzi jednotlivými opalovaniami, aspoň 48 hodín. Pamätajte si, že pokožka vyze-

rá dobre opálená, nie prepálená. Solárium má priaznivý vplyv na akné, krvný tlak a vyvoláva endorfíny - hormóny šťastia.

Naším poslaním je, aby sa naše zákazníčky cítili každý deň krásne a výnimočne.

**Brigita a Karin Marenčákové,
Eva Halászová**

často štiepavé a lámavé. Komplexným riešením problémov s nechtami je modelácia umelých nechtov, ktoré zbavia zákazníčky starosti o nechty. V súčasnosti existuje viacero spôsobov modelácie, ale najobľúbenejšia spomedzi nich sa stala modelácia gélových nechtov. Gélové nechty majú dlhú trvanlivosť, pekný vzhľad, zvyšujú sebavedomie a dá sa pri nich odnaučiť od obhrýzania nechtov. Trvanlivosť nechtov je približne 3-4 týždne. Niektorým vydržia aj 5 týždňov. Dámy, ktoré majú záujem o doplnenie nechtov (dorábku), by sa mali objednávať každé 2 alebo 3 týždne.

SOLÁRIUM

O soláriách treba vedieť najmä to, že sa v nich neviete upiecť ani privrieť ako to vo filmoch vidíte, jedine spáliť po-

Oblátky s karamelovou náplňou

Potrebuje: 6 ks tortových oblátok, 300 g kryštálového cukru, 1 Palmarin, 1 Salko, 150 g orechov

Cukor varíme na karamel pomaly, aby sa to skaramelizovalo do zlatista. Môže sa totiž stať, že pri rýchlym varení zostanú hrudky a spáli sa to celé do hneď. Pridáme margarín, ktorý častým premiešaním necháme roztopiť. Potom pridáme salko, ktoré sme predtým dobre premiešali. Chvilu celú masu miešame, a keď sa to začne vriť, dosypeme zomleté orechy, a masu varíme ešte 5-7 minút. Masu stále pomaly miešame.

Medzitým si pripravíme dosku, na ktorú vložíme dve oblátky tesne vedľa seba. Pomocou polievkovej lyžice ich natrieme karamelovou masou, prikryjeme ďalšími 2 oblátkami, opäť natrieme masou a na vrch dáme zvyšné 2 oblátky.

Keď to máme hotové, na vrch dáme papier na pečenie (alebo iný čistý biely papier) a oblátky zaťažíme. Môžeme používať múku alebo kryštálový cukor v kilovom balení, dokopy 4-5 kg.

Ak nemáme čas, netreba zákusok rozkrájať hneď na druhý deň, stačí aj na tretí deň. (Ak sa medzitým nezje.) Takisto ho môžeme dať do mrazničky a odtiaľ potom vyberať podľa potreby.

Prajem vám veľa úspechov pri príprave zákusku a dobrú chuť!

Anna Csányiová, Orechová ulica

ŠPORTOVÝ KLUB TVRDOŠOVCE POD NOVÝM VEDENÍM

Od 23. januára 2018 riadi Športový klub Tvrdosovce nové vedenie. Táto zmena bola potrebná v prvom rade pre odchod do dôchodku predchádzajúceho predsedu ŠK Tvrdosovce, Františka Újhelyiho, ktorému touto cestou ďakujeme za jeho prácu, ktorú vykonával dlhých desaťročí v prospech tvrdošovského futbalu, či už ako predseda, člen výboru, tréner alebo hráč.

V spomínaný deň sa usporiadala v obecnom dome výročná členská schôdza ŠK Tvrdosovce, na ktorej sa vyhodnotila činnosť ŠK Tvrdosovce v roku 2017. Následne sa konalo ustanovujúce zasadnutie ŠK Tvrdosovce, kde prítomní členovia zvolili nový výbor v zložení: **Zoltán Ágh, Ing. Kristián Birkus, MUDr. Zoltán Borbély, Tibor Czapárik, Attila Csanda, Gabriel Csábi, Július Fugli, Silvester Haluza, Tomáš Krupánszki, Gabriel Labai, Imrich Mészáros, Jozef Mészáros, Radovan Mikláš, Ing. Marián Tóth, Szabolcs Vincze.** Nový výbor zo svojich členov zvolil jednohlasne za nového predsedu **Silvestra Haluzu.**

Silvester Haluza sa venuje futbalu od svojich 7 rokov, za Tvrdosovce hrával takmer 20 rokov. Futbalu sa venuje aktívne do dnešného dňa. Pred zvolením za predsedu bol posilou B mužstva.

Novému vedeniu prajeme veľa úspechov. Nech sa im podarí zrealizovať plány v prospech tvrdošovského futbalu. (sb)

ROZPIS ZÁPASOV

"A" mužstvo

Dátum	Autobus	Začiatky zápasov	Zápasy
11. 03. 2018		14.30	TSC - Okoličná
18. 03. 2018	13.00	15.00	S. Tekov - TSC
25. 03. 2018		15.00	TSC - Nesvady
01. 04. 2018		15.30	TSC - Chotín
08. 04. 2018	13.30	15.30	V. Ďúr - TSC
15. 04. 2018		15.30	TSC - Želiezovce
22. 04. 2018	14.15	16.00	Kmeťovo - TSC
29. 04. 2018		16.00	TSC - Šahy

05. 05. 2018	14.15	16.30	V. Kosihy - TSC
13. 05. 2018		16.30	TSC - Salka
19. 05. 2018	15.30	17.00	Hurbanovo - TSC
27. 05. 2018		17.00	TSC - Bešeňov
02. 06. 2018	15.00	17.00	Marcelová - TSC
10. 06. 2017		17.00	TSC - Dv. nad Žit.
17. 06. 2017	15.00	17.00	Levice - TSC

"B" mužstvo

Dátum	Autobus	Začiatky zápasov	Zápasy
25. 03. 2018		15.00	Strekov - TSC
31. 03. 2018		15.00	TSC - Bruty
08. 04. 2018		15.30	Rastislavice - TSC
14. 04. 2018		15.30	TSC - Nána
22. 04. 2018		16.00	Kolta - TSC
28. 04. 2018		16.00	TSC - Radava
06. 05. 2018		16.30	Gbelce - TSC
12. 05. 2018		15.00	TSC - Komoča
19. 05. 2018		17.00	Štúrovo „B“ - TSC
26. 05. 2018		17.00	TSC - Šurany „B“
03. 06. 2018		17.00	Jasová - TSC
09. 06. 2018		17.00	TSC - Maňa
17. 06. 2018		17.00	Čechy - TSC

ROZHÝBEME SVET!
DARUJTE 2%. ĎAKUJEME!

Občianske združenie SPORT FRIENDS TVRDOŠOVCE 2013 sa obracia na obyvateľov, organizácie a inštitúcie so žiadosťou o darovanie z daní, ktoré môžete účelovo smerovať na ktorýkoľvek projekt organizovaný OZ, resp. oddiel združený v rámci OZ SFT2013.

Podrobnejšie informácie, ktoré o. i. obsahujú presný postup poukázania 2% nájdete na facebookovej stránke OZ, resp. webovej stránke

WWW.SFT2013.SK

Už viete, kam dáte

2%
z Vašich daní?

Môžete sa slobodne rozhodnúť.
Darujte 2% na rozvoj obce, v ktorej žijete.

Občianske združenie Lucerna Tvrdosovce
LUCERNA
Lucerna Polgári Társulás Tardoskadd

Darovaním 2% zo svojich daní
Občianskemu združeniu Lucerna Tvrdosovce

- ✓ **podporíte** kultúrne, sociálne a ochrannárske aktivity vo Vašej obci,
- ✓ **prispejete** ku skrášleniu a zveladeniu Vášho okolia,
- ✓ **pomôžete** v organizácii voľnočasových aktivít pre deti a mládež,
- ✓ **umožníte** propagáciu tvrdošovskej kultúry aj za hranice obce

Za to, že ste sa rozhodli v prospech Tvrdosovcov, Vám

ďakujeme!

www.lucerna-tvrdosovce.com

Kedy je Veľká noc?

Veľkonočné sviatky patria medzi „pohyblivé“ sviatky. Nemajú trvalé miesto, pevný dátum v kalendári, ako napr. Vianoce. Tento sviatok pripadá na marec alebo apríl. Veľká noc je jediný zo sviatkov, ktorý svätí aj cirkev a riadi sa podľa prírodných zákonov. Presnejšie, podľa splny mesiaca.

Veľká noc sa podľa kresťanských cirkví slávi prvú nedeľu po prvom splne po jarnej rovnodennosti. Táto nedeľa bola ustanovená na nicejskom koncile v roku 325. Ak je spln hneď po prvom jarnom dni, môže Veľká noc pripadnúť ešte na koniec marca. Ale ak je napríklad mesiac v splne tesne pred prvým jarným dňom, ďalší spln nasleduje až okolo 17. - 18. apríla a v takom roku môže byť Veľká noc až takmer v závere mesiaca. Dátum Veľkej noci sa teda môže odlišovať medzi jednotlivými rokmi až o viac ako jeden mesiac - od 22. marca do 25. apríla.

V niektorých protestantských krajinách, napríklad v Nemecku, Švédsku a Dánsku sa Veľká noc slávila počas niekoľkých desaťročí 18. a 19. storočia podľa astronomickej skutočnosti. Pravoslávna Veľká noc je v porovnaní s katolíckou oneskorená, pretože pravoslávna cirkev na ich výpočet využíva starší juliánsky kalendár. Navyše zachováva kánon nicejského koncilu, že Veľká noc nesmie kolidovať so židovským sviatkom Pesach.

Príslovia a pranostiky

- Biele Vianoce, zelená Veľká noc.
- Čierne Vianoce, biela Veľká noc.
- Keď sú na Vianoce polia pokryté snehom, môžeš na Veľkú noc sedieť pod košatým stromom.
- Na nový rok blato, na Veľkú noc sneh.

Ako sa oslavuje Veľká noc vo svete?

Vajíčka a zajačiky sa stali univerzálnym symbolom Veľkej noci po celom svete. Zvyky a tradície sa však od krajiny ku krajine menia.

Deň pred Popolcovou stredou sa končí obdobie fašiangov. Práve v tento deň na Fašiangový utorok sa v Rio de Janeiro usporadúva obrovský festival na počesť začínajúceho pôstu. Už niekoľko dní pred Fašiangovým utorkom sú ulice plné ľudí, ktorí pochodujú v sprievodoch, tancujú sambu a spievajú. Obliekajú sa do exotických kostýmov najrôznejších farieb a často si vyrábajú veľké drôtené konštrukcie, v ktorých vyzerajú ako obrovské motýle či vtáky. Karneval v Riu má 250-ročnú tradíciu. Do Brazílie ho priniesli portugalskí kolonizátori. Pôvodne sa oslavoval tak, že ľudia na uliciach po sebe hádzali múku a vodu. Karneval však bol čoraz násilnejší a mnoho ľudí sa zranilo, preto tento zvyk v roku 1856 zrušili. Odvtedy sa začiatok pôstu oslavoval spevom a tancom a v 20. storočí k sprievodom pribudli aj alegorické vozy a karnevalové lode.

Počas pôstu kresťania v Etiópii nejedia ani nekupujú žiadne zvieracie produkty ako sú mäso, vajíčka, maslo, mlieko, jogurty, smotanu či syr. Na Kvetnú nedeľu nosia čelenky a prstene z palmových listov, na ktorých sú vyobrazené kríže. Za prvý veľkonočný deň sa považuje Biela sobota, ktorá začína o ôsmej hodine večer a trvá do tretej hodiny ráno Veľkonočnej nedele. Počas tohto obdobia majú oblečené svoje najlepšie oblečenie, najčastejšie bielej farby. Majú so sebou sviečky vyrobené z bavlny a vosku. O desiatej večer začnú bubeníci hrať na bubnoch, čím sprevádzajú kňaza pri modlitbe. Po bohoslužbe sa ľudia vracajú do svojich domovov, kde si na počesť ukončenia pôstu dajú spoločné raňajky. Tradične ide o kysnutý chlieb odrezaný kňazom prípadne mužom stojacim na čele rodiny. Hlavným jedlom, ktoré etiópski kresťania konzumujú poobede, sú palacinky z kysnutého cesta s baraním alebo jahňacím gulášom.

V **Nemecku** sa kňaz na bohoslužbu na Kvetnú nedeľu niekedy privezie na somárovi.

V **Portugalsku** na Veľký piatok ľudia robia veľkú vartu, do ktorej neskôr hádžu bábiky zo slamy, ktoré vyzerajú ako Judáš.

Mnoho **Francúzov** trávi Veľkonočnú nedeľu v kruhu rodiny a priateľov a jedia spolu slávnostné jedlá. Medzi najobľúbenejšie patrí pečené jahňacie mäso s jarnými fazuľkami či inou čerstvo zozbieranou zeleninou, pestrofarebné varené vajcia a omelety. Deťom sa ako darček dávajú čokoládové vajíčka alebo cukríky, pričom im dospelí hovoria, že tieto darčeky priniesli veľkonoční zajačikovia, veľkonočné zvony.

V **gréckych ortodoxných kostoloch** sú počas bohoslužby na Veľký piatok často hroby umiestňované priamo v strede kostola. Ľudia vykonávajú bohoslužbu, akoby išli na pohreb. Bohoslužba na Bielu sobotu sa koná tesne pred polnocou. Kňaz dáva ľuďom sviečky, ktoré spoločne o polnoci zapália. Niekedy sa používajú aj ohňostroje, ktoré sú signálom, že sa začala Veľká noc. Na Veľkú noc sa podáva polievka z jahňacích žalúdkov, ktorá sa niekedy jedáva už na raňajky. Zvyšná časť jahniatka sa pečie ako hlavné jedlo. Tradičný grécky veľkonočný koláč sa vyrába z pomarančov a mandlí. Podáva sa s korenistou pomarančovou polevou.

Veľkonočný pondelok v **Taliansku** je známy najmä obrovskou bohoslužbou na Námestí svätého Petra vo Vatikáne. Táto bohoslužba sa prenáša prostredníctvom televízie i rádia do celého sveta. Pápež udelí tradičné požehnanie Urbi et Orbi (mestu i svetu). Na Kvetnú nedeľu pápež požehnáva olivové, nie palmové ratolesť. Na začiatok pôstu sa v Benátkach uskutočňuje festival podobne ako v Rio de Janeiro.

(i)

Veľkonočné vajíčka zdobené lakom na nechty

Potrebný materiál:

- vyfúknuté škrupinky od vajíčok,
- laky na nechty v rôznych farbách (čím viac, tým lepšie) a odlakovač
- nádoba s vodou izbovej teploty (teplota vody rozhoduje o úspechu, nesmie byť ani studená, ani teplá),
- špáradlo alebo špajdľa,
- priestor na uschnutie (napr. špendlíky napichané do polystyrénu)

Návod, ako na to:

1. Do nádoby s vodou začnite kvapkať laky na nechty. Postupne sťiadajte farby. Môžete kvapkať hocikam alebo môžete kvapkať „do kruhu“. Kvapnite jednu farbu presne do stredu, druhú farbu do stredu prvej farby. A takto postupujte podľa počtu farieb. Vznikajú vám kruhy v kruhoch.

2. Špáradlom v nádobke môžete vytvoriť nejaký vzor. Môžete ťahať od stredu k okraju nádoby alebo ako sa vám zapáči. Po každom ťahu si špáradlo očistite.

3. Prichádza čas na namáčanie vajíčka. Škrupinku úplne ponorte a po pár sekundách vyberte. Špáradlom si môžete pomôcť – kým bude škrupinka ponorená, jej okolie špáradlom „odhrňte“. Bude sa vám ľahšie vyťahovať.

4. Takto nafarbenú škrupinku nechajte poriadne zaschnúť – tu poslúži pripravené miesto na zaschnutie. Ak použijete rukavice alebo si prsty oblepíte páskou, eliminujete ich zafarbenie. Inak použite odlakovač. Pred finálnym umiestnením vajíčka sa presvedčte, či farba je úplne suchá.

5. S farbením môžete pokračovať v tej istej vode a v tej istej nádobke – stačí špáradlom pozbierať zvyšnú farbu. Použitie farebných kombinácií je na vás, skúšajte a sami uvidíte, čo ukáže najlepšie. Či už škrupinky zavesíte na stužku alebo ich poukladáte do nádoby, výsledkom bude krásne farebná a originálna veľkonočná dekorácia.

Jednoduché veľkonočné dekorácie

Okamihy z fašiangových plesov našej obce Pillanatképek a tardoskeddi farsangi bálokról

Program žiakov 8. ročníka na plese ZŠ J. A. Komenského
A 8. osztályosok műsora a J. A. Komenský Alapiskola bálján

Atmosféra po polnoci na plese ZŠ J. A. Komenského
Éjfél utáni hangulat a J. A. Komenský Alapiskola bálján

Privítanie hostí na batôžkovom plese MO CSEMADOK
Vendégek fogadása a CSEMADOK Helyi Alapszervezetének batyubálján

Prestávka medzi tanečnými kolami na batôžkovom plese
Pihenő két tánckör között a batyubálon

Čakanie na kultúrny program na čajovom posedení klubu dôchodcov
A kultúrműsorra várva a nyugdíjasklub teadélutánján

Nová produkcia spevokolu Rozmarín
A Rozmaring dalkör új produkciója

Prichádzajú hostia na ples ZŠ s VJM K. Szemerényiho
Érkeznek a vendégek a Szemerényi Károly MTNYAI báljára

Foklórny súbór Szivárvány na ples ZŠ s VJM K. Szemerényiho
A Szivárvány néptáncsoport a Szemerényi Károly MTNYAI bálján

Ples Spolku železničiarov Zástava
A Vasutasok Zászló Egyesületének bálja

Losovanie tomboly na ples železničiarov
Tomboladíjak sorsolása a vasutas bálon

Sledovanie lístkov do tomboly na tanečnej zábave dobrovoľných darcov krvi
A tombolajegyek figyelése az önkéntes véradók táncmulatságán

Tanečná zábava dobrovoľných darcov krvi
Az önkéntes véradók táncmulatsága

Tajnička: Pacient počíta na lôžku: "...3623, 3624, 3625..." Príde k nemu lekár a vraví: "Pane,...
TAJNIČKA

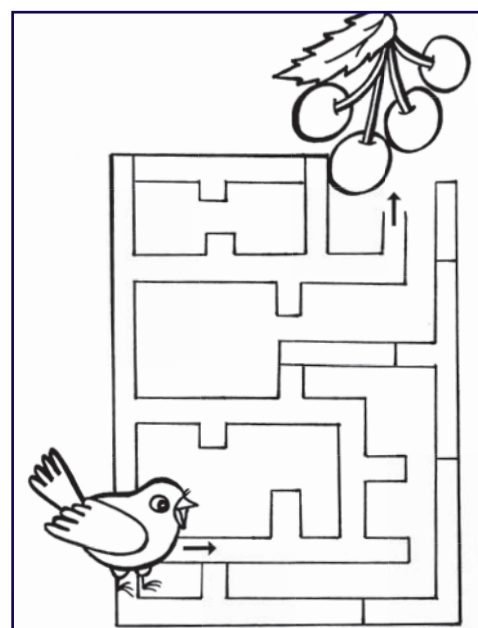
KRÍŽOVKA

Pomoc: NUGGET, ANDALUZIT, MILU, GIDRA	Šperk, klenot	TAJNIČKA č. 1	Kremičitan hlinitý koso- štvorcový nerast	Prípravok na ničenie hmyzu	Meno Anastázie					
Dusné teplo										
Robiť, činiť						Pomoc: OCIO	Veľmi túž	Americký (skr.)	TAJNIČKA č. 2	Časť klenby
Sprevádzajú						Súhrn vkladov v hre				
						Sito				
Padanie (obd.)					Cestný radar					
					Časť včelstva					
Horský suťový prúd				Delíme nožom						
				Chief Information Officer						
Tvrdohlavec (expr.)							Panika na burze			
							Meno návrhár. Chanel			
	Indoeurópan							Zvratné zámeno		
	Otec (hovor.)							Veľký čínsky jelen		
Prestávka (špan.)					Meno Tomáša					
					Chlapec (z lat.)					
Emócia				Vnem						
				Nepohľadné rozmno- žovanie						Rušila stehy
Rímska dvojka			Zlato (zn.)			Oblep				
			Slovenská rieka			Mužské meno (10. 11.)				
Prírodná hrudka zlata							Bojový pokrik			
							Zviera púští			
Žiarou zasiahnuť								Stotina hektára		
								Slov. tajná služba		
	Prirodzený logaritmus	Sieť drogérií			Hotovo (hovor.)					
		Ozn. kvality múky								
Austrálsky papagáj					Ovanul					
Americká meteorol. družica					Meno Rastislavy					

Kolko rozdielov ste si našli medzi motýlikmi?
Rozdiely dokreslite!

Pomôžte
nájsť
vrabčekomu
cestičku ku
čerešňiam!

PRE DETI